

HAK-İŞ

TÜRKİYE HAK İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

MART 1988 SAYI: 11

**Ek Zam,
İşçi Zirvesi !...
GÜNDEMİ
HAK-İŞ
BELİRLİYOR**

**KOMİK EK ZAM ÇÖZÜM DEĞİL,
İŞÇİNİN CANI BURNUNDA
SABIR SON NOKTASINDA!..**

**AYLIK EĞİTİM VE
MESLEK DERGİSİ**
"HER AYIN SONUNDA YAYINLANIR"

**MART 1988
SAYI: 11**

Sahibi

Türkiye Hak İşçi Sendikaları
Konfederasyonu adına,
Genel Başkan
Necati ÇELİK

Genel Yayın Yönetmeni
Genel Eğitim Sekreteri
Salim USLU

Yazı İşleri Müdürü
Turan ATLAMAZ

Yazışma Adresi
HAK-İŞ DERGİSİ

Cihan Sk. 1/36 Sıhhiye-ANKARA
Tel: 229 85 53

Yıllık Abone Ücretleri

Yurtiçi: 10.000.- TL

Almanya: 35 DM.

Fransa: FF.

S. Arabistan: 45 Riyal

Amerika (uçakla): 20 \$

Diğer Ülkeler: 12 \$ karşılığı döviz

Posta Çeki Hesabı

HAK-İŞ DERGİSİ

21 09 86

* Yayın Kurulu, gönderilen yazılarda dil, anlatım

ve yayın tekniği yönlerinden değişiklik yapabilir.

* Dergiden kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.

* Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

* Yazılarda belirtilen görüşler yazarların kişisel dü-

şünceleridir.

* Yayınlanan yazılara telif ücreti ödenir.

Teknik Koordinatör

Kapak, Grafik

Remaksa Ltd. Şti.

Tel: 352 47 31 ANKARA

Baskı

Daily News-ANKARA

Dizgi-Pikaj-Montaj

YEŞİM A.Ş. Tel: 117 57 52

Basıldığı Tarih Mart 1988

YAYINCIDAN

Saygıdeğer Hak-İş Okuyucuları,

Takdir edersiniz ki, çalışma hayatımızın içerisinde bulunduğu ağır koşullara paralel olarak Hak-İş'in idealist kadrosu, büyük bir sorumluluk ve kararlılık içerisinde, bütün çalışanlarımızın sorun ve beklentilerine tercüman olmak durumundayız. Mîadını doldurmuş, sözde büyük, Türk-İş'den meydana gelen boşluğu bütün olumsuzluklara rağmen doldurmak zorundayız.

Sağlıklı büyümemizi ve hak aramadaki örnek mücadelemizi sekteye uğratmadan devam ettirme gayreti içerisinde eğitim faaliyetlerimiz, üzümlere ifade etmek gerekir ki, bazen sekteye uğrayabilmektedir. Bu nedenle Saygıdeğer okuyucularımızdan peşinen bizi mazur görmelerini diliyoruz.

Emeğin onurlu yerini aldığı, hakkın alınteri kurumadan verildiği, adaletin hakim olduğu aydınlık günlerin özlemiyle...

Turan ATLAMAZ

GÜVENE LAYIK OLMAK

Çalışma barışının temini, sendikal hak ve özgürlüklerin korunması ve demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla yaşama geçirilmesinde bütün demokratik kuruluşların, özellikle işçi kuruluşlarının birlikte hareket etmesi son derece önemlidir.

Toplumsal dengelerin emek aleyhine bozulduğu, sendikal hak ve özgürlüklerin son derece geriletildiği, "sözleşmeli personel" uygulamasının yaygınlaştırılarak sendikal hayata balta vurulduğu, süper emeklilik, zorunlu tasarruf ve sağlık konusunda yapılan yeni düzenlemelerle çalışanlara yeni yeni ek yükler getirildiği mevcut ortamda işçi kuruluşlarının her zamankinden daha fazla birlikteliğe ve mücadeleye ihtiyaçları vardır.

Hak-İş olarak, olumsuzlukların aşılması için öncelikle Türk-İş'e muharrik güç olmak istedik. Ama maalesef bu atıl bün-yeyi harekete geçiremedik. Bütün yük ve sorumluluğun omuzumuzda olduğu inancıyla, hemen harekete geçtik. Başkanlık, Meclis Başkanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, ayrı basın organları ve diğer demokratik kuruluşlar nezdinde işçimizin dertlerini, beklentile-

rini ve çözüm önerilerini dile getirdik. Bu esnada defalarca bizzat ifade edildiği gibi Türk-İş'e bağlı işçi kardeşlerimiz de yoğun faaliyetlerimizi yakinen izliyor ve "ümidimiz sizsiniz" diyorlardı. Bu bizim için övgülerin en büyüğüdür.

Üzülerek belirtmek gerekir ki, Hak-İş bu mücadelede yapayalnızdı. Ek zamma karşı çıkanlar, Hükümetin ve işverenlerin söylemesi gerekenleri onlardan önce söyleyenler bugün eylem planları(!) hazırlamaktadırlar. Bu ne samimiyetsizliktir, hakikaten anlamak çok zor... Hak-İş olarak çalışanlarımızın yararı için fedakarlıkta bir adım daha attık, eylemlerine karşı çıkmadık, bölücülük yapmadık. Me-seleyi aylar sonrasına atmak suretiyle zımnî kabul yolunu seçmeyin, buyurun gün bugündür eylem yapalım, dedik. Çalışanların parça parça olmasının en çok kimin ekmeğine yağ süreceğini yine en iyi işçimiz bilir...

Hak-İş, işçimizin dayanılmaz yaşam koşullarının düzeltilmesi yolunda yoğun mücadelesini bütün meşru yolları kararlıkla kullanmak suretiyle sürdürecektir. Kısacası çalışkan ve çileli, yiğit işçimizin güvenine layık olunmaya çalışılacaktır.

Necati Çelik

Yalancıyı Kaçtığı Yere Kadar...

ZİRVE VEYA TÜRK-İŞ'İN TUTARSIZLIĞININ TEŞCİLİ

Güçlü işverenler karşısında yegane silahı birliktelliği olan işçilerimiz, bölücülüğün kaynağını böylece daha iyi anladı.

Bilindiği gibi geçmiş dönemde Türk-İş yönetimi, önce Hak-İş'in varlığını görmek istemedi, sonra bir anda kendisine alternatif olan bu kuruluşunun başarısının ardında kararlık güçler aradı, daha sonra ise "bölücülük"le suçlandı. Ama zaman içerisinde, bu inatların ne denli gerçeklerden uzak olduğu su yüzüne çıktı.

Bakınız bölücülük konusunda, sadece bir gazete küpüründe yer alan iddialara; "Türk-İş'ten Hak-İş'e bölücülük suçlaması" başlığıyla kaleme alınan haberde giriş şöyle: "Türk-İş'teki hizipleşmeler, yönetim Kurulu ile muhalefet arasındaki çekişmeler bir tek konuya karşı durdu."... "Şevket YILMAZ... Hak-İş işçilerin yanındayım diyor, buna şahsen inanmıyorum. Şayet öyle olsa bizimle diyaloga girer ve meselenin çözümünde bizi eleştireceğine yardımcı olurdu."... "Tes-İş Genel Başkanı Faruk BARUT... Tüm dünya işçileri birleşirken biz işçileri bölüyoruz."... "Demiryol-İş Genel Başkanı Mehmet Acıdareli... Hak-İş ne yaptığını kendi de bilmiyor. Bence Türk-İş'le diyaloga oturmalıdır."... (Bulvar 17.4.1987)

Hak-İş önce genel sekreterler arasında telefon görüşmesi daha sonra bizzat yazılı olarak görüşme talebinde bulundu. Türk-İş Genel Başkanlığına hitaben, Necati ÇELİK imzasıyla gönderilen yazıda şu görüşlere yer verildi: "Mevcut yasalar hükümet uygulamalarının sonucu olarak hür sendikacılık ve serbest toplu pazarlık düzeni tartışma konusu haline getirilmiştir.

Çalışma hayatını çıkmaza sokan anti-demokratik yasaların ve sosyal hukuk devleti ile bağdaşmayacak uygulamaların iyileştirilmesi yönünde ayrı ayrı verilen çabaların sonuç-

Türk-İş ve Hak-İş Yönetim Kurulları Zirve toplantısında.

suz kaldığı malumdür. Ayrıca özellikle son yıllarda ücretlerde meydana gelen reel gerilemelerle de, ülkemiz çalışanlarının ağır ekonomik ve sosyal koşullar altında ezildiği bilinen bir gerçektir. Bu çıkmazların aşılabilmesi için tüm demokrat güçlerin ve özellikle iki işçi konfederasyonunun bir araya gelip çözüm aramaları kaçınılmazdır.

Bu itibarla, Ekim ayı sonu itibarıyla iki konfederasyonun başkanları seviyesinde bir araya gelmeleri ve bir çalışma takvimi belirlemeleri dileğimizdir.

3 Kasım 1987 tarihli, Genel Başkan Şevket YILMAZ ve Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU imzalı cevabı yazıda ise "... Çalışma hayatı bakımından tahammül edilemez noktalara ulaşan sorunların çözümünde tüm demokratik kurum ve kuruluşların birlikte hareket etmesi önemine ve gereğine inanan Konfederasyonumuz, ilgi yazınızda belirtilen düzeyde toplantı yapılmasını yararlı görmektedir" denildikten sonra yer ve zaman belirlenerek, talebin olumlu karşılandığı dile getiriliyordu.

Ve Türk çalışma hayatında ilk örnek olan iki işçi Konfederasyonu arasında yönetim kurulları seviyesinde zirve buluşması, 9 Kasım 1987 günü, TRT ve basının yoğun ilgisi altında Türk-İş Genel Merkezinde gerçekleşiyordu.

Toplantı öncesi Şevket YILMAZ kısa konuşmasında aynen şöyle dedi: "Hak-İş Konfederasyonumuz, Türkiye'de özellikle son 4 yılda sendikalar karşısında, işçi hak ve menfaatleri karşısında mevcut yasaların çalışanların lehine, özellikle Hükümet tarafından işletilmemesi konusunun müzakere edilmesini..."

Henüz gündem yapılmamıştır. Tabii ki gündemin birinci maddesi Türkiye'deki işçi hak ve özgürlüklerine bu Hükümet tarafından nasıl bakıldığını müzakere edeceğiz. Karşılıklı önerilerimizi kapsayan bir durum değerlendirmesi yaptıktan sonra ondan sonra yapılacak olan çeşitli müzakereler ve de tesbit edilecek olan eylem biçimi tartışılacak, görüşülecek ve birlikte hareket edilecektir.

Amacımız daha ziyade Türkiye'de tüm çalışan kesimlerin ve sendikaların örneğinin, Türk-İş'in ve Hak-İş'in dışındaki sendikalara da belki çağrı yapılarak Türkiye'de işçi hak ve menfaatlerinin özellikle 29 Kasım sonrası kurulacak olan Hükümet nezdinde bir bütün olduğunu, bir bütün olması gerektiğini evvela iki konfederasyon tartışacak. Belki de diğer kuruluşlara da ayrıca bunu bildirmek suretiyle önümüzdeki günlerde bir toplantı daha yapılmasını herhalde düşüneceğiz. Bu bir başlangıç olacaktır. Ben Türk-İş adına Hak-İş Konfederasyonu Sayın Başkanına ve yönetim kuruluna.

Bekli bir yanlış anlaşılma olabilir, altını çiziyorum. Biz Türkiye'de çalışan kesimin konfederasyonlar seviyesindeki zıtlıktan dolayı zarar uğramamasına da özen gösteriyoruz. Bu özeni dışımızdaki sendikalara da ne denli götürebiliriz, o da tabii o yöneticilerin görevi ve işçi... Başlangıçtır, hayırlı olmasını diliyorum. Neticenin Türk çalışanların, Türk sendikacılarına, hür sendikacılığa ve demokrasiye fayda getirmesini diliyorum. Ve Sayın ÇELİK'e tekrar hoşgeldin diyorum.

Daha sonra Konfederasyonumuz adına Genel Başkan Necati ÇELİK şu görüşleri dile getirdi. Değerli arkadaşlar, bildiğimiz gibi, başta 1982 Anayasası'nın çalışma hayatıyla ilgili hükümleri ve buna bağlı olarak çıkarılan Sendikalar Kanunu ile T.S.G.L.K.'ninunun, çalışma hayatını bütünüyle çıkmazda tutmaktadır. Türkiye'nin demokratik-Sosyal bir hukuk devleti olduğu Anayasaya yazıldığı halde özellikle çalışma hayatına baktığımızda, bir yasaklar manzumesi ile karşı karşıya olduğumuz herkesce bilinmektedir. Halbuki demokratiler yasaksız toplum düzenidir.

Bugün sigortalı çalışanın üçte biri, sendikalı çalışanın da yüzde 50'si görev yasağı kapsamındadır. Esasen grevin ismi vardır ama cismi yoktur. Yasaklara göstermelik olarak konmuştur.

Keza çalışanların ekonomik açıdan içerisinde bulunduğu açmaz fevkalade üzüntü vericidir. Sadece 1987 yılını ele alacak olursanız "süper emeklilik" uygulamasıyla, çalışanların ücretlerinde, ortalama

Devamı Sayfa 9'da

ZİRVE İÇİN NE DEDİLER?

Dergimizin yaptığı geniş kapsamlı ankete beklediğimizin çok çok üzerinde ilgi oldu. Bu nedenle örnekleme yoluyla ancak birkaçını özet şeklinde yayınlatabiliyoruz. ANKETE katılan bütün kişi ve kuruluşlara içten teşekkürlerimizi belirtiyoruz.

Münir CEYLAN-Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı:

"Bugün işçi sınıfımızın gündemindeki en acil sorunlardan birisi de ülke çapında sendikal birliğin gerçekleşmesidir. Sözkonusu "zirve" toplantısı da bu birliğin gerçekleşmesi doğrultusunda atılmış çok önemli bir adımdır... Toplantı talebinin Hak-İş'ten gelmesi, Hak-İş adına bir olumluluktur... Toplantıda alınan 'ortak tavır izleme' kararı başlı başına bir olumluluk olmasına rağmen, tek başına yeterli değildir. Bu kararın işçi sınıfımız adına iyi sonuçlar doğurabilmesi, bu ilişkilere süreklilik kazandırmakla ve alınan kararların pratikte uygulamasıyla mümkün olacaktır."

Mustafa ALPDÜNDAR -Türk Harb-İş Sendikası Genel Sekreteri:

"Siyasal iktidarların acımasızca uyguladığı ekonomik ve sosyal politikalarla sefalete sürükleyip mahvettiği işçileri temsil eden kuruluşların bir araya gelip müşterek sorunlarını görüşmeleri ve çıkış yolları aramaları kadar tabii bir şey olamaz düşüncesindeyim... Bu itibarla Türk-İş, Hak-İş ve diğerlerinin zaman zaman bir araya gelerek işçi hak ve özgürlükleri ile demokratik hak ve özgürlüklerin önündeki engellerin aşılmasında işçi birliğini sağlamalıdır."

Mehmet ER-Öz İplik-İş Sendikası Genel Başkanı:

"Rakip durumda olsalar da bütün işçi kuruluşlarının ortak bir mücadele geliştirmesine inanmanın ötesinde bunu bir zaruret olarak gördüğümü ifade etmek isterim. İşçi kuruluşlarının farklılaşmasına karşılık işveren kuruluşlarının bütünlük arz etmesinden kaynaklanıyor bu zaruret... Şartların eşitliği bir tarafa yasaların bile işverene çok büyük bir hareket kolaylığı ve serbestisi sağladığı dikkate alınarak tek tek sürdürülen her mücadelenin sonunda elde edilecek umut verici olmayacaktır."

(Devamı Sayfa 9'da)

İŞÇİNİN CANI BURNUNDA SABIR SON NOKTASINDA

* Meşru zeminlerde, yılmadan, kararlılıkla, mücadeleye devam.

Hükümet tahminlerinin iki katı daha yüksek seyreden enflasyon, 1987 yılı içerisinde ücretlerde yüzde 50 bir gerilemeye neden olmuştur. Çalışanlar adına bu olumsuz

durumu daha yıl ortasında tesbit eden ve ekonomik bir iyileştirme yapılması amacıyla kolları sıvayan Hak-İş, örnek bir mücadeleyi ortaya koymuş bulunuyor.

* Genel Başkan Necati ÇELİK, "Ek zammın takipçisi ve kararlı savunucusu Hak-İş, mücadelede yalnız bırakılmasaydı sonuç bu denli onur kırıcı olmazdı."

13 Ekim 1987 günü düzenlediği basın toplantısında Genel Başkan Necati ÇELİK bu tesbiti şöyle dile getiriyordu:

Hak-İş
Olağanüstü
Başkanlar Kurulu
Toplantısına
katılanlardan
bir grup.

"Bilindiği gibi ülkemiz, yasaklar konusunda yapılan referandumun uzun süre devam eden tartışmalarını müteakip alınan erken seçim kararıyla birlikte yen ibir hareketli tartışma ortamının daha içine düşürülmüştür. Diğer bir ifadeyle, kamuoyunun gündeminde uzun süredir birinci sırayı işgal etmekte olan siyasal konular, bir süre daha bu yerini koruyacaktır. Dolayısıyla, başta Anayasa'nın 51,52,53, ve 54'üncü maddeleri olmak üzere, 2821 ve 2811 sayılı yasalarla, sendikal hak ve özgürlüklere getirilen çağdışı sınırlamalar ve çalışanlarımızın içerisinde bulunduğu ağır ekonomik ve sosyal koşullar ikinci planda kalmış olacaktır. Bu nedenle; ücretli, dar ve sabit gelirlerimiz içinde bulunduğu dayanılmaz koşulları ortaya koymak üzere toplumsal göstergelere kısaca göz atalım:

İntiharlar, ırsızlık, rüşvet, boşanma ve fuhuş olaylarındaki artış son derece tehlikeli boyutlara varmıştır.

Büyük bir çoğunluğunu hayatının en verimli çağındaki gençlerimizin oluşturduğu işsizlerin sayısı 4 milyonu aşmışken yeni yeni diplomalı işsizlerimizde bu gruba katılmaktadır.

İş bulabilme mutluluğuna erebilenlerin alımgücü ise uygulanan ücret politikalarıyla sürekli geriletilmiş, alınteri dökenler adeta yokluk ve sefalet mahkum edilmişlerdir." İlk on aylık fiyat hareketlerini ve ücretlerini ve ücretlerle oransal karşılaştırmasını yapan ÇELİK, sözlerine şöyle devam ediyordu.

"Ayrıca kamuoyunda "süper emeklilik" olarak adlandırılan uygulama ile işçilerimize 20 bin TL.'ye

varan bir ek yük daha getirilmiştir.

Hükümetin serbest toplu pazarlık sistemine keyfi müdahalelerinden sayılabilecek ilke kararlarıyla, içerisinde bulunduğumuz yıl itibarıyla imzalanan TİS'lerde getirilen zamlar, enflasyon artış oranının çok gerisinde kalmıştır.

Bu itibarla, her geçen gün bir önceki gününü arar druma gelen çalışanlarımızın durumlarını kısmen de olsa düzeltmek amacıyla bir ek zam yapılması kaçınılmazdır. Hiç vakit geçirilmeden ve avans sonucu doğurmayacak şekilde bir ek zam kararı alınması çalışanlarımızın acil beklentisidir."

Bu arada Hak-İş'in sonuca ulaşmada işçinin birlikteliğini sağlamanın önemine olan inancı bir fedakarlığı daha göze almasını gerektiriyordu. Bu nedenle Türk-İş'le zirve gerçekleştirildi. Ama Türk-İş'in akdinde vefa gösterememesi Hak-İş'i tek başına çetin bir mücadele maratonuna daha itiyordu.

Basına yapılan açıklamalar ve her fırsatta, çalışanların içler acısı durumunu dile getirmeler karşısında Siyasal iktidarın kayıtsız tutumu karşısında, 8 Aralık 1987 günü Hak-İş Başkanlar Kurulu olağanüstü toplanarak 2 günlük bir çalışma yapıyordu. Toplantının açış konuşmasında ÇELİK, şöyle diyordu: "Hak-İş Konfederasyonu olarak her fırsatta ifade ettiğimiz gibi, 12 Eylül öncesinin siyasal kriz ortamının biricik sorumlusu olarak işçiler görülmüş, bu mantık doğrultusunda sendikal hak ve özgürlükler son derece geriletilmiş ve üzüler ifade etmek gerekir ki, geçen 7 yıllık dö-

nemde de en küçük bir iyileştirme görülmemiştir.

Uygulanan ekonomik ve Sosyal politikalarla ücretler reel olarak sürekli gerilirken işsizlik ise dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Bir yanda süper emeklilik uygulamasıyla çalışanlara ek yük getirilirken diğer yanda hedeflenenin çok üstünde gerçekleşen enflasyon sonucu, imzalanan toplu iş sözleşmeleriyle getirilen ücret artışları tamamen eriyip yokolmuştur.

İŞÇİ ZAMLARIN ŞOKUNU YAŞIYOR.

Bu olumsuzluk tablosu içerisinde 29 Kasım seçimlerine giren çalışanlarımız, şimdi ise sağanak gelen zamların dayanılmaz şokunu yaşamaktadır.

Son iki günün gazetelerine bir göz attığımızda şu başlıkları görüyoruz: "Enflasyon rekoru: Yüzde 57", "Zamların nereye varacağı belli değil, Halk perişan", "Zamlar durmak bilmiyor," "Geçim sıkıntısı çeken memur kafasını duvara vura vura intihara kalkıştı.", "Zam bilançosu ürkütüyor", "İcraya verildiği halde haciz edilecek malı olmayan vatandaşlar mahkeme kararıyla cezaevine gönderiliyor." v.s. Ve sıra sıra yeni zam listeleri...

Değerli basın mensupları, bu son zamlar artık bardağı tamamen taşırılmış bulunmaktadır. Zaten yokluk ve sefalet içerisinde olan çalışanlarımız şimdi açlıkla karşı karşıyadır.

DİE'nin Türkiye genelinde toptan eşya fiyatlarındaki yıllık artış tesbiti yüzde 49,6; Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının endeksine göre ise

İşadamları sonunda işçilere 10 bin lira brüt zam yapmaya karar verdiler

İstanbul'da tüketici fiyatları ile yıllık artış yüzdeki 57'e ulaşmış bulunmaktadır.

Konfederasyonumuzun yaptığı tesbitlere göre geçtiğimiz bir yıllık dönem içerisinde imzalanan toplu iş sözleşmeleriyle ücretlerde ortalama yüzde 35'lik bir artış sağlanabilmiştir. Bu arada süper emeklilik uygulamasıyla da ortalama yüzdesi 15'lik bir ek yük getirilmiştir.

Çalışanlarımızın milli gelirden aldıkları pay, 24 Ocak kararları öncesine oranla bugün yüzde 50 gerilemiş durumdadır. Bu ise gelir grupları arasındaki gelir dengesizliğinin ne derece büyüdüğünü en açık göstergesidir.

Bir çok zorunlu malda yüzde 100'e varan fiyat artışlarının dar ve sabit gelirlielerin omuzuna vuracağı yük ise durumu daha da vahimleştiricektir.

İki gün önceki bir gazete de, kocasını öldürmekle yargılanan Saniye ÇAKIR isimli kadının ifadesi şöyledir: "Eğer hayat pahalılığı bu kadar yıkıcı ve zalim olmasaydı, kocamla kavga etmeyecek ve ben cezaevine, o mezara gitmeyecekti. Ben de şimdi katil sıfatıyla karşınızda olmayacaktım"... Ve mahkeme hayat pahalılığını ağır tahrik sayarak 1 yıllık hapis cezasını 3 yıla indirmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bu karar toplumuzun içerisine düşürüldüğü vahim durumun tescilinden başka bir şey değildir.

Vatanını ve milletini seven insanların vicdanına sesleniyorum, bu acil gidişe lütfen dur deyiniz. Yoksa yarın çok geç olabilir...

EK ZAM KAÇINILMAZDIR.

Daha önce gerekçeleriyle birlik-te Hükümet'e sunduğumuz ek zam talebimiz; bugün kaçınılmaz hale gelmiştir. Ancak, son zamlar yenden gözden geçirmemizi gerekli kılmıştır. Bu Başkanlar Kurulu Toplantımızda konu ele alınacak ve yeni bir oran belirlenecektir.

Şunu da belirtmek gerekir ki, ek zam talebi konusunda şartlar Hak-İş'i haklı çıkarmıştır.

"Ek zam" ya da "dalga geçmek"

"Zam İşkencesi" altında ezilen işçilere özel sektörün lütfedip vereceği zammı TİSK Başkanı Halit Narin açıkladı: "Ayda 7 bin 800 lira ek zam"... "Taze" Çalışma Bakanı Aykut bile "Halit Narin bizi oyuna getirdi!" demek zorunda kalırken, Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz ise, tabandan gelen "genel grev" çağrılarını nasıl yatıştıracağını düşünüyor.

ANAP MİLETİN GÜVENİNE LAYIK OLMALIDIR.

29 Kasım genel seçimleri sonucunun, sağlıklı temsil ilkesini ne denli sağlayıp- sağlayamacağı tartışma konusudur. Ancak, kesin olan odurki, milletin çoğunluğu ANAP'a teveccüh etmiştir. ANAP bu teveccühe layık olmalıdır. Güven duygusu pişmanlığa dönüştürmemelidir. Bu nokta çalışanlarımızın durumunu hayat şartlarına uyduracak bir karar, bizim açımızdan gösterge olacaktır."

Başkanlar kurulu sonuç bildirgesinde ise, ek zam talebi konusunda Hükümet'in suskunluğuna devam ederse bir dizi eyleme başvurulacağı dile getirilirken şöyle deniliyordu:

"Özellikle zorunlu tüketim mallarında yoğunlaşan son zamlar, esasen ağır ekonomik ve sosyal koşullar altında yaşamını sürdüren çalışanlarımızı, tamamen açlıkla karşı karşıya bırakmıştır. Çalışanlarımız adına zorunlu bir girişim olan ekzam talebimiz konusunda Hükümet'in gösterdiği suskunluk ise son derece üzücüdür. Özel kuruluşların temel atma törenlerine zaman ayırabilen yetkililerin bu suskunluğunun devamı halinde, bütün demokratik kuru-

luşlara da çağrıda bulunmak suretiyle meşru zeminlerde bir dizi eylem yapılması karara bağlanmıştır.

Ayrıca, Kasım ayı içerisinde Hükümet'e yaptığımız ek zam talebi, geçen ekonomik koşullar gözönüne alınarak yeniden gözden geçirilmiş ve ek zam oranının yüze 45 olması gerektiği sonucuna varılmıştır."

Genel Başkan Necati ÇELİK Başkanlığında Hak-İş Yönetim Kurulu, Yönetim den ve muhalefetten ve yayın organlarından destek sağlamak amacıyla bir dizi ziyaret gerçekleştirdiler.

Bu arada TİSK Genel Başkanı Halit Narin yaptığı basın toplantısında brüt 10 bin TL'lik ek zam tavsiye kararını açıklıyordu.

5 Şubat 1988 günü yıplan basın toplantısında Hak-İş iyileştirmeden uzak bu komik tepkisini şöyle dile getiriyordu: "Bilindiği gibi Hak-İş olarak, 1987 Ekim ayından bugüne kadar ek zam konusunda elimizden gelen bütün çabayı ortaya koymuş bulunuyoruz. Öncelikle bu konuda gösterdikleri samimi gayretten dolayı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren AYKUT Hanımefendiye ve sağladıkları destek ve hassa-

siyetten dolayı değerli basınımıza ve kamuoyuna teşekkürlerimi belirtmek isterim.

Konfederasyonumuz Yönetim Kurulu, ek zam konusundaki son gelişmeleri değerlendirmek üzere dün akşam olağanüstü toplanmış, konfederasyonumuzun görüşlerinin bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir.

Şunu önemle ve kısaca belirtmek isteriz ki; verilen ek zam, siyasal iktidarın tahminlerinden kaynaklanın ve çalışanlarımızı yokluk ve sefalette boğan reel ücretlerdeki büyük gerilemeyi iyileştirmekten uzaktır. Verilen zam semboliktir, yetersizdir. Formül sağlıklı değildir. zira her fırsatta ifade etmeye çalıştığımız gibi, işçimizin içerisine düştüğü ağır ekonomik şartlarda iyileştirme, ancak ek zammın belirli bir oran dahilinde ana ücretlere giydirilmesiyle mümkündür. Geçtiğimiz yıl içerisinde enflasyonun tahminlerin iki katı üzerinde gerçekleşmesi ve halen sağnak sağnak gelen astronomik zamların geleceğe yönelik etkisi sürerken anlık ve kalıcı olmayan bir ek zam, günü kurtarmadan başka bir şey değildir.

Üzülerek belirtmek gerekir ki, çözümün bu derece sağlıksız oluşunun en önemli nedeni ve sorumlusu Türk-İş'tir. Zira, bakınız Ekim ayının 15'inde basınımızda Sayın Şevket Yılmaz'ın şu beyanı yer aldı: "YILMAZ, Hak-İş'in yaptığı ek zam konusundaki eylem birliği çağrısını sert bir dille eleştirerek "Zamlar toplu sözleşme görüşmeleri esnasında istenir. "Şeklinde konuştu." (Tercüman, 15 Ekim 1987 -İsbstanbul baskısı) şimdi ise Sayın YILMAZ, "Kendi kendilerine gelin güvey olmuşlar" demektir. Ne bizim formülümüzü destekleyen ne de ortaya bir formül koyabilen Türk-İş'in Sayın Genel Başkanının "Bize danışılmadı..." demesi aczin tescilinden başka birşey değildir. Soruyorum kendilerine: Sizin göreviniz danışmanlık mı, yoksa bizzat terleyerek işçinin hakkını aramak mı? Türk-İş'in bu iç çıkmazı ve kış uykusunda hali işverenlerce fırsat bilinmiş ve bu aldatıcı formülle günü kurtarmak tercih edilmiştir.

Bu arada SAYIN YILMAZ'ın başında yer alan ve sonra söylerip-

Çalışanların içerisinde bulundukları Ağız Ekonomik Koşullar bir dış ziyaretin hazırlanmış, basın ve diğer Kuruluşlar buzdinde de...

TBMM Başkanı Yıldırım AKBULUT'u ziyaret esnasında.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın İmren AYKUT'u ziyaret.

DYP Genel Başkan Süleyman DEMİREL'i ziyaret esnasında.

Türkiye gazetesi Ankara temsilcisi Enver ÖREN'i ziyarette.

söylenmedi tartışılan "Miktarda mutabık kalmadık 70 bin lira olabilir." gibi beyanları, meseleye ne derece alakalı olduklarının göstergesidir.

İşçiyi hayal kırıklığına uğratan ve verimni olumsuz yönde etkilemek suretiyle üretimde de yansıyacak olan bu talihsiz gelişme karşısında Hak-İş olarak, bağlı sendikalarımıza bir tamim çıkarmak suretiyle varolan haksızlığın giderilmesi istikametinde toplu pazarlık masallarında kararlılıkla mücadele verilmesi ve amaca varılamaması ihtimalinde gözönüne alınarak yaygın grevlere hazırlık yapılması bildirilmiştir." Ayrıca, Hak-İş Başkanlar Kurulu hemen tolanarak sonucu tekrar değerlendirdi. Kamuoyunda büyük bir ilgiyle izlenen toplantıyı açış konuşmasında büyük ÇELİK, "Komik zam işçimizi rencide etmektedir. Tahrik adeta son noktadadır, muhtemelsosyal patlamalara bugün zemin hazırlanmaktadır." diyordu.

Başkanlar Kurulu'nun iki gün süren çalışmaları sonucu yayınlanan bildiride ise şöyle deniliyordu:

"Çalışanı riske sokucu ve geleceğe yönelik eylem takvimleri belirlemek suretiyle meseleyi savsaklayıcı yöntemler yerine, hiç zaman kaybetmeden, işyerleri düzeyinde, somut girişimlerle ekonomik iyileştirmenin sağlanması gerektiğini açıkladı." Bildiride daha sonra şöyle denildi.

"Hak-İş olarak "ek zam" talebinin sahibi ve kararlı takipçisi sıfatıyla, sonucu, iyileştirmeden uzak ve çalışan kesimi tahrik edici buluyoruz. Bu sonucun sosyal ve ekonomik gerçeklerle tabana zıt olmasının en önemli nedeni olarak, Hak-İş'in bu mücadelede yalnız bırakılmasını görüyoruz.

Esasen ağır ekonomik koşullar altında yaşam mücadelesi veren çalışanlarımızı yasa dışı eylemlerle riske sokmamak ve konuyu soğutup saptırmadan mevcut durumlarının iyileştirilmesi amacıyla;

1— Hedeflenenin iki katı üzerinde gerçekleşen enflasyon sonucu, ücretlerde meydana gelen gerilemenin giderilmesi için meşru zeminlerde mücadelenin sürdürülmesine,

Bu anlamda, komik dahi bulunsa

Tercüman gazetesi Ankara temsilcisi Yavuz DONAT'la birlikte.

Günaydın, Ulus, Tan grubundan Bekir ÇOŞKUN ile.

Milli Gazete Ankara temsilcisi Ferhat KOÇ ve Zeki CEYHANLA birlikte.

Zaman Gazetesi Ankara yetkilileriyle birlikte.

Türk-İş, eylem konusunda bu sefer kesin kararlı

verilecek olan ek ödemenin alınması hususunda, çalışanlarımıza tavsiye edilmesine,

2- Toplu İş Sözleşmesi bitim süresi Nisan 1988'e sarkan işyerleri için protokollerle iyileştirme yapılmamasıyla işverenlere hemen görüşme talebinde bulunulmasına, müsbet sonuca varılmaması durumunda ilgili işyeri düzeyinde netice alıcı çözüm arayışlarına gidileceğine,

3- Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri devam eden işyerlerinde ücretlerin yaşam koşullarına uydurulması hususunda kararlı olunmasına, aksi takdirde kitlesel yasal grevlere gidileceğine,

4- Çalışanını birlik ve beraberliğine daha çok ihtiyaç duyduğumuz şu günlerde, birlikteliğe gölge düşürecek tavırlardan kaçınılmasına, Karar alınmıştır."

Bu arada sözde ek zam konusunu değerlendirmek üzere toplanan Türk-İş Başkanlar Kurulu, karşılıklı hakarete varan tartışmalar yanında adeta bir günah çıkarma sevdasını andırıyordu. Haziran'da yapılacak

olan İLO toplantısı öncesi çalışma mevzuatında kaçınılmaz bir iyileştirme beklenen mevcut ortamda TÜRK-İŞ, Mayıs sonuna kadar yayılan kademeli sözde eylem kararları

alıyordu.

Basınımızın yetkili bir ağızı ise Türk-İş'in kademeli eylem kararı karşısında "Güldürmesinler beni..." diyordu.....

Sayfa 3'den devam

yüzde 15 gerileme sözkonusudur. Yine Sayın Başbakanın yılbaşı itibarıyla 1987 yılı enflasyonunu yüzde 25'lerde tutacağız, taahhüdü karşısında bizzat hükümetin denetimi altındaki kuruluşların verilerine göre 1987 yılı 10 aylık enflasyon yüzde 40'ların üzerindedir. Piyasa yüzde 60'lara kadar çıkmıştır. Dolayısıyla yüzde 25'lik enflasyona karşın Hükümetin sağladığı ortalama yüzde 35'lik ücret zamları gerçekleşen yüzde 40-50 enflasyon karşısında çalışanların pazarlıksız, tartışmasız bu hükümetten alacağı var demektir. Bu hususlarda her iki konfederasyonun vermiş olduğu mücadele, bugüne kadar netice vermemiştir. Hatta bu dönemde önemli gerilemelere tanık olmaktadır. Bir örnek olsun diye söylüyorum. Grev tüzüğü bu dönemde yayınlanmıştır.

Bu gerçekleri gören konfederasyonumuz, Türk-İş ve değerli yöneticilerine bir süre önce çağrıda bulunarak, bu sorunları çözmek, aşmak için ortak hareket edelim ve ge-

rekirse eylem türleri gerçekleştirilem, çağrısında bulunmuştur. Bu çağrı neticesinde, değerli yöneticilerin de uygun görmesikle biraradayız. Bende Sayın Başkanın temennisine katılıyorum.

Bu birliktelik, beraberlik inşallah Türk çalışma hayatını düşürdüğü çıkmazdan kurtarır, çalışanların birazda olsa nefes almalarına neden olur.

Bu kısa iki açıklamayı müteakkip, yarım gün süren müşterek çalışma yapıldı. Ve 10 Kasım günü "ortak açıklama" da bulunuldu. Yayın organımızın arka kapak sayfasında aynen yeralan bu tarihi açıklama şu cümlelerle bitiyordu. "29 Kasım tarihinde yapılacak genel seçimler sonrasında, yeniden oluşacak parlamento ve Hükümet nezdinde hür sendikacılık hareketi önündeki engellerle, demokrasinin tüm kurum ve kurullarıyla işlemlerini engelleyen yapının aşılması için ortak bir tavır izlenmesi, karşılıklı görüş alışverişisiyle dayanışma ilkelerinin müştereken tesbit edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu açıklama basında ve

özellikle çalışanlarımız arasında büyük bir sevinç kaynağı olmuştur.

29 Kasım genel seçimlerinin ardından Türk-İş'ten bir hareket göremeyen Hak-İş ikinci bir fedakarlıkla yeni bir yazı ile ortak açıklama doğrultusunda tekrar çağrıda bulundu. Fakat Türk-İş'ten en küçük bir cevap yoktu. Bu arada basına yansıdığı kadarıyla özellikle Hak-İş'e bağlı sendikaların faaliyet yürüttüğü veya yeni sendika oluşturma çalışması olan işkollarında varolan Türk-İş'e bağlı sendika yöneticileri son derece rahatsız olmuşlardır.

Ve nihayet, Şevket YILMAZ'ın Başkanlar Kurulu toplantısında yaptığı açıklamada Hak-İş'le imzalanan deklarasyonun geçerli olmadığını belirttiği bir basın organında yerliyordu

Dün Hak-İş'i bölücülükle suçlayanların bugün sergiledikleri bu tutarsız tavır işçi tarafından ibaretle izleniyordu... Ve soruluyordu, imzasına sahip çıkamayan alinterine nasıl sahip çıkacak?

Yalçın ÖZER - Gazeteci-Yazar Türkiye Gazetesi:

Türk-İş ve Hak-İş Türkiye'nin sahip olduğu en büyük iki işçi konfederasyonudur. Bu iki konfederasyonun işbirliği ve dayanışma içerisinde bulunması, temsil ettikleri işçi kitlesinin haklarını savunma ve onları daha iyi çalışma şartlarına kavuşturma yolunda verecek mücadelenin çapını ve tesirini elbette büyütecek örnek bir harekettir... Bu sebeple ben, iki, konfederasyon tarafından gerçekleştirilen "işçi zirvesini" takdirle karşılıyorum, bu zirveye önyak olan Sayın Necati ÇELİK ile Sayın Şevket YILMAZ'ı alkışlıyorum... Toplantı talebinin Hak-İş'ten gelmesi sebebiyle Sayın Necati ÇELİK ayrıca taktirlerimize ve tebriklerimize muhatabtır... Türk-İş'e bağlı (azınlık da olsa) bir kısım sendika yöneticileri bu dayanışmadan rahatsızlık duymuşlardır ki, onların rahatsızlık sebeplerini anlamakta güçlük çekmiyoruz.

Mustafa ORHAN - Maden-İş Sendikası Genel Başkanı:

"Bu zirvenin işçi hareketinde birliğin sağlanmasında bir basamak oluşturduğu kanındayım... "İşçi Zirvesi"nde alınan kararlar doğrultusundaki hareket çalışanların hak ve menfaatlerinin korunması yolunda büyük bir adım olacaktır."

İlhan DALKILIÇ - Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı:

"Bir sorumlu sendikacının, Hak-İş ve Türk-İş Konfederasyonları arasında 9 Kasım'da başlamış olan diyalogun önemini inkar etmesi mümkün değildir. Kaldı ki bu toplantıyla yetinilmeyerek daha da ileri adımlar atılması, bu toplantıların süreklilik ve yaygınlık kazanması, işçi sınıfının önünde biriken sorunların aşılması açısından zorunludur... Bu konuda atılacak her adım tarafımızdan en içten desteğini bulacaktır."

Şerif ÇALIK/Alınları Dergisi Yazışmaları Müdürü:

"Günümüzde işçi tabanında ve sendika yöneticileri düzeyinde sağlanacak bir sendikal birliğin ne denli önemli olduğu açıktır... Sendikalar bize göre din, dil, siyasal görüş ve ırk ayrımı gözetmeksizin tüm işçilerin ortak sesi olmalıdırlar. Çünkü, işçilerin sermaye sınıfına karşı çıkarları tek ve ortaktır. O halde, ayrı sendikalarda, ayrı konfederasyonda örgütlenmiş olsalar da birlikte mücadele etmenin yollarını aramaları, bu önermeleri çok doğaldır. Buna karşı çıkmak ise nedeni ne olursa olsun bize doğru görünmüyor... Bu nedenle kanımız odur ki, Hak-İş ile Türk-İş'in, demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla işletilmesi yönünde alınan bu kararın hayata geçirilmesi için gerçekleştirecekleri aktif eylemler çalışanlar nezdinde büyük ilgiyle karşılanıp desteklenecektir."

Abdurrahman DİLPAK Gazeteci-Yazar:

"Özetle olması gereken, yapılması gereken bir şeydi, önemli bir adımdır. Sürdürülmesi gerekir. Kuşkusuz her zirve muhakkak bir uzlaşma anlamına gelmez... Hak-İş'in çağrısı üzerine gerçekleştirilen zirveye Türk-İş'in bir bölümünden gelen tepkiyi anlamak mümkün değildir. Herşeye bir kulp takmak mümkündür. Bir takım kaprisler ve kompleksler uğruna bu tür olumlu çabaların feda edilmemesi gerekir. İki konfederasyon arasında eşit protokolle gerçekleştirilen zirve, ülke genelinde ihtiyacı duyulan hoşgörü ortamına yardımcı olacak bir diyaloga kapı aralaması açısından da büyük önem taşımaktadır. Kendinden emin olanların karşısındakilerden korkmamaları gerekir. Zirveye karşı çıkmak tutarlı tepki değildir. Hatta böyle bir tepki cahillik eseri olarak bile görülebilir."

Genel Başkan Necati ÇELİK, "zorunlu tasarruf" konusunu değerlendirdi.

İŞÇİMİZİN ACIL BEKLENTİSİ KALICI BİR İYİLEŞTİRME DİR

Çalışanları bu derece doğrudan ilgilendiren bir konu da işçi kuruluşlarının görüşünün alınmaması demokrasi adına eksikliklerdir.

Zorunlu ihtiyaçlarını dahi karşılamayacak durumda olan Türk işçisinin tasarrufa zorlanmasının anlamsız olduğunu belirten ÇELİK şöyle dedi:

"Bilindiği gibi Türk çalışma hayatının gündemindeki en önemli konulardan birisi de "zorunlu tasarruf"tur. Öncelikle belirtmek isteriz ki, çalışanları bu derece, doğrudan ilgilendiren bir konuda işçi kuruluşlarının görüşünün alınmaması demokrasi adına eksikliklerdir. Hür demokratik bir düzende kuruluşların, mensuplarını doğrudan ilgilendiren bir uygulama konusunda görüşlerinin alınması, bir noktada sosyal tabana kulak vermektir.

Zorunlu ihtiyaçlarını dahi karşılamaktan aciz olan çalışanlarımızın "zorunlu tasarruf"a konu edilmeleri komiktir.

Tarihimize bakıldığında zorunlu tasarruf konusunda bir çok örnek görmek mümkündür. Örneğin, Balkan Savaşı ve 1. Dünya Savaşı yıllarında bankalara altın paraların yatırılması, Cumhuriyet'in ilk yıllarında "Men'i İsrifat Kanunu" ile gereksiz harcamaların yasaklanması,

Bugün üst düzey yöneticilerin maaşı yeterli görülmediğinden onlar için resmen bir ikinci veya üçüncü gelir kaynakları ve ek görevler araştırılırken, çalışanlarımızın iradesi dışında "zorunlu tasarruf"a zorlanmaları dayanaksızdır.

1960 yılında ücretlilere yüzde 10 faizli bono verilmesi, MEYAK uygulaması bu gruptan zikredilebilir. Üzülerek belirtmek gerekir ki, bu uygulamalarda sürekli mevduat sahipleri ve ücretliler zararlı çıkmışlardır.

Zorunlu ihtiyaçlarını dahi karşılamaktan aciz olan çalışanlarımızın, "zorunlu tasarruf"a konu edilmeleri komiktir. İşçinin maaşı düşmeyecek, gerekçesi ise sonuç itibarıyla işçimiz açısından anlamsızdır. Zira, yüzde 3 işveren payı ve yüzde 2'lik işçi payına tekabül edecek ücret artışı, gelecekte TİS görüşmelerinde işverenler elinde koz olacak, bu verilerle fazlasıyla geri alınacaktır.

İşçimiz, içerisinde bulunduğu ağır

ekonomik şartlara iyileştirme beklerken, bugün üst düzey yöneticilerin maaşı yeterli görülmediğinden onlar için resmen bir ikinci veya üçüncü gelir kaynakları ve ek görevler araştırılırken, çalışanlarımızın iradesi dışında "zorunlu tasarruf"a zorlanmaları dayanaksızdır. Şayet amaç yüksek gelir sahiplerinden para kesmekse, işçi bordroları paravan olarak kullanılmamalıdır. Türk çalışanın en önemli beklentisi kalıcı bir ekonomik iyileştirme değildir. Aksi takdirde, işçimizin içerisinde bulunduğu yokluk ve sefalet, "zorunlu tasarruf" gibi konuları ön plana çıkarma gayretleriyle örtbas edilemez. Çalışanımızın sabrı bitme noktasındadır."

Genel Başkan Necati ÇELİK, 8'inci yılında "24 Ocak Kararları"ni değerlendirdi.

YÜK ÇALIŞAN KİTLENİN OMUZUNDADIR

24 Ocak kararlarının, o günün şartlarında, şok etkisi yapacak bir müdahale olarak belki gerekli olduğunu fakat bugün aynı uygulamada ısrarın çalışan geniş kitlelere çile hayatı yaşattığını. belirten ÇELİK şöyle dedi:

"Bilindiği gibi ülkemizde 1980 öncesinde büyük bir siyasal ve ekonomik bunalım ortamı yaşadı. Terörün insanları sokığa çıkamaz hale getirdiği, parlamentonun karar üretmez hale geldiği enfaloyunun ise yüzde 100'lerin üzerinde seyrettiği bu kötü gidişi durdurmak amacıyla bir dizi köklü tedbirler gerekiyordu. Kamuoyunda "kemer sıkma politikası" olarak adlandırılan ve bir nevi tedaviye yönelik şok tedbirler olarak adlandırılabilir, 24 Ocak kararlarının uygulanışının 8 yılı geride kalmış bulunuyor. 24 Ocak kararları bir ihtiyacın gereği olarak ortaya konmuştu. Ancak sonuç nedir? 1980'de kişi başına milli gelir 1450 Dolar iken bugün 1250 Dolar civarındadır. Ücretler 8 fiyatlar 24 kat artmıştır. Günlük ücret 1980'de 3 kg. et alırken bugün 1 kg. dahi alamamaktadır.

Hemen şunu ifade etmek gerekir ki, 24 Ocak kararları uluslararası platformda rastlanan örneklerinde de görüldüğü gibi sadece ekonomik olmayıp aynı zamanda sosyal, siyasal, yasal

ve kültürel sonuçları olan bir nevi yeni bir sistem arayışıdır. Diğer bir ifadeyle, 20. yüzyılın ilk çeyreği sonrasında Dünya'da yaşanan krizi müteakip gelişen sosyal devlet anlayışından aynı yüzyılın son çeyreğinde uzaklaşılmasıdır, bir nevi liberalizme yönelmelidir.

24 Ocak kararları; dış borçlar, enflasyon, sosyal refah, milli gelirdeki artış, büyüme ve dış itibar gibi konularda neler getirmiş, neler götürmüştür, bunlar tartışma konusudur. Ancak, çalışanlar açısından durum hiçte parlak değildir. Maddeler halinde ele alacak olursak;

MEVZUAT YÖNÜNDEN:

24 Ocak kararlarının doğal bir sonucu olarak kaleme alınan mevzuat başta 1982 Anayasası olmak üzere 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu ve diğer ilgili mevzuat sendikal hak ve özgürlüklerinin bir çoğunu yok ederken,

- Sendika kurma,
- Yönetici olma,
- Sendika değiştirme,
- Etkin grev yapabilme konularında demokrasi adına son derece sakıncalı sınırlamalar getirmiştir.

Bu sınırlamalar, ülkemiz açısından, bir yanda uluslararası

normların çok gerisinde kalması nedeniyle itibar kaybına neden olurken diğer yanda işçi sendikaları açısından daha fazla savsaklanması mümkün olmayan, neşter bekleyen, kangren olmuş bir yara halini almıştır.

EKONOMİK VE SOSYAL YÖNDEN:

Bilindiği gibi ülkemizde son 10 yıllık enflasyon ortalaması yüzde 45 olup, geride bıraktığımız 1987 yılı itibarıyla ise rekor kırılmış, enflasyon yüzde 60'lar civarında gerçekleşmiştir. Halbuki 1987 yılı içerisinde imzalanan toplu iş sözleşmeleriyle ortalama yüzde 35'lik bir artış sağlanabilmiştir.

1980 ile 1987 yılları arasında ise en iyimser bilimsel çalışmaların ortaya koyduğu gerçek şudur: sağlanan ücret artışları yıllar itibarıyla gerçekleşen enflasyon oranının en az 10 puan gerisinde kalmıştır. Ve görüldüğü gibi işçiler, 24 Ocak kararlarından bugüne yüzde yüz civarında bir yoksullaşmaya konu olmuşlardır.

Bu arada işsizlik iddia edilen tersine azalmamış, nicelik ve nitelik itibarıyla tehlikeli bir artış göstermiştir. Köklü çözüme yönelik, eğitim reformları, emek yoğun yatırımlar ve mesleki eği-

timin yaygınlaştırılması konularında atılım yapılamamıştır.

Uygulanan yüksek faiz politikaları ile dar ve sabit gelirli geniş kesimden, varlıklı bir gruba kaynak aktarımı yapılmaktadır.

Uygulanan yüksek faiz politikaları ile dar ve sabit gelirli geniş kesimden, varlıklı bir gruba kaynak aktarımı yapılmaktadır. Zira, yüksek faizler işletmelerce fiyatlara yansıtılarak, yüksek finansman giderlerinin yüklü yine bu kesime yüklenmektedir.

Esasen en tabii ihtiyaçlarını dahi karşılamaktan uzak olan ücretliler nezdinde yüksek enflasyon, çifte vergilendirme gibi sonuç doğurmakta, ücretlerin reel olarak gerilemesi sonucunu ortaya koymaktadır.

Bu arada üretilen pastadan ücretlilerin aldığı pay yüzde yüze varan bir oranda küçülmüş, zaten bozuk olan gelir dengesi tamamen alt-üst olmuştur.

Dış borcun 40 milyar dolara

ulaştığı, yıllık dış faiz yükünün 3-4 milyar dolara tırmandığı, iç borcun ise bütçe kadar olduğu bir ortamda büyüme hazının yüksek olması bir anlam ifade edememektedir. Dış borçlanma ile sağlanan kaynakların üretime yönelip yönelmediği ve ihracatın nasıl arttığı tartışma konusudur. Dış borçların da, uygulanan teşviklerin de yükü yine çalışan geniş kitlelerin omuzundadır.

Geniş kesimin tüketim harca-

Bir yandan zarar eden özel şirketler kurtarılırken diğer yandan yükü ücretlilere binen zamlarla zarardan kurtarılan KİT'lerin özel sektöre devredilmesi önemli bir çelişkidir.

malrı kısılrken, ithalatın özellikle lüks tüketimde artış kaydetmesi, devlet harcamalarının kontrol altına alınamaması, ücretlilerden alınan vergiler artarken servetin vergi gelirlerindeki payının sürekli küçülmesi üzerinde önemle durulması gereken konulardandır.

Bir yandan zarar eden özel şirketler kurtarılırken, diğer yan-

dan yükü ücretlilere binen zamlarla zarardan kurtarılan KİT'lerin özel sektörde devredilmesi önemli bir çelişkidir.

KİT'lerde memur kadrosunun sözleşmeli personel haline getirilmesi, hür sendikacılık açısından son derece kaygı vericidir. Sendikal haklardan ve sosyal güvenceden yoksun olan sözleşmeli personelin yaygınlaşması işçi sendikaları önünde duran barajları ve sınırları otomatik-

man yukarlara çekecektir.

Ayrıca, zaten sefalet içerisinde inleyen ve acil iyileştirme bekleyen işçimizin, "zorunlu tasarruf" gibi yeni düzenlemelerle getirecek ek yüke tahammülü kalmamıştır.

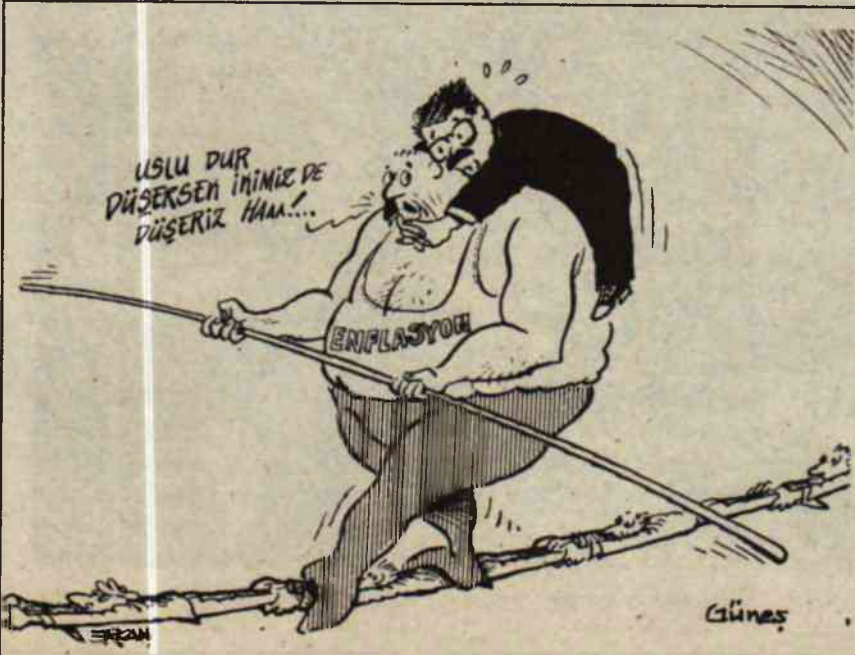
24 Ocak Kararları, adeta ekonomide kötü gidişi müzminleştirmiştir. Piyasa dengeleri ücretliler aleyhine bozulurken hür sendikacılık ve serbest toplu pazarlık ortamı da ağır darbeler yemiştir.

Kim nereden emekli olmak isterse kendi iradesiyle tercih etmeli ve o oranda süper emekli olmalıdır.

Esasen angaryanın suç sayıldığı mevcut Anayasal sistemde, ücretlilerin içerisinde bulunduğu durum bir nevi angaryadır. Anayasal suç işlenmektedir.

Bu komada yaşam hali daha ne kadar sürecektir?

Bu kötü gidişin sonu korkarız ki, yeni 24 Ocak kararlarını beraberinde getirecek özelliktedir."

Hak-İş Yönetim Kurulu FKÖ Ankara Temsilciliğini Ziyaret etti.

ACI VE IZDIRAPLARI KALBİMİZDE HİSSEDİYORUZ

Genel Başkan Necati Çelik, ziyaret dolayısıyla yaptığı konuşmada şöyle dedi:

“Hiç kuşkusuz, dünya gündeminin en utanç verici ve insanların vicdanını kanatıcı maddesi İsrail sorunudur.

Öncelikle ifade etmek isterim ki, Türk çalışanları olarak Filistinli kardeşlerimizin yıllardır maruz kaldıkları zulüm, acı ve ızdırapları kalbimizde hissediyoruz.

İnsanlık tarihi, mazlum toplumların ahında boğulan zalimlerin örnekleriyle doludur. Bunu en son örneklerinden birisi de bizzat İsrail halkının konu olduğu toplama kamplarıdır. O günlerin zulmüne her fırsatta lanet okuyan bugünkü İsrail Devlet yetkilileri, daha fazlasını Filistinli kardeşlerimize reva görmektedirler. İşgali ve terörü kendisine resmi politika kabul etmiş İsrail Devleti, BM kararlarını hiçe sayarken adeta bütün insanlığa meydan okumaktadır.

Onurla, tutsaklığa başkaldırmış Filistin halkının bağımsız Filistin Devleti'ni kurması en tabii hakkıdır. Bütün dünya devletlerinin ve özellikle İslam ülkelerinin fiilen harekete geçmeleri insanlık adına bir zorunluluktur.

Bir kısım ülkelerin, zulmü ortadan kaldırmak yerine, uluslararası platformda itibar arayışı turlarına çıkmalarının, “barış planı” adı altında dahi olsa inandırıcılığı yoktur. Filistin halkı behemahal kıyama son verecek, bizzat destek olacak dost elleri beklemektedir.

Türk Kızılay'ının gıda yardımı Türk Halkını sevince boğmuştur.

Onurla tutsaklığa başkaldırmış Filistin halkının bağımsız Filistin Devleti'ni kurması en tabii hakkıdır.

Benzeri fiili yardım girişimlerinin devamı beklenmektedir.

Şunu da belirtmek isterim ki, İsrail'de en büyük işçi kuruluşu olan HRISTOD, ezilen, mazlum insanların haklarını kollamak yerine zalimler cephesinde yerini almıştır. Amerikan işçi kuruluşları AFL-CIO ve AAFLI ile ortak programlar uygulayan bu kuruluş ile Türk-İş'in ilişki halinde bulunması, Türk çalışanın kabul edemeyeceği bir durumdur.

Yaşama hakkı dahi kendisine çok görülen, emeği ve alın teri sömürülen, işkence ve zulümle susturulmak istenen Yiğit, Çileli Filistin halkının onurlu başkaldırışını destekliyor, bu kardeşlerimize reva görülen insanlık dışı muameleleri tel'in ediyoruz”

FKÖ Temsilcisi Ebu Firaz'da mevcut durum hakkında bilgi vererek Hak-İş'in tesbitlerini paylaştıklarını ve memnuniyetlerini dile getirdi.

Hak-İş Yönetim kurulu, FKÖ Temsilcisi Ebu Fraz'la

Firavunlar - İsrailoğulları ve Filistinliler

Bugün bilinen bir gerçek varsa o da İsrail kuruluşları ile A.B.D. kuruluşlarının tıpkı devletleri gibi içiçeliğidir.

Şu günlerde dünya kamuoyunu en çok meşgul eden; Filistin halkının İsrail devletine karşı verdiği mücadele, bir diğer ifadeyle İsrail'in Filistinlilere uyguladığı zulüm ve akıl almaz işkenceler...

İsrail, Filistinlilere vuruyor, onları kırıyor, öldürüyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi olayı kınıyor, Amerika Birleşik Devletleri ise Güvenlik Konseyi Kararlarını veto ediyor, İsrail'e açıkca arka çıkıyor, her yaptığına destek veriyor.

Biz konuya bir işçi gözüyle ve tarihi açıdan bakıp kısa bir değerlendirmede bulanacağız. Şöyleki; İsrailoğulları hakkında din ve tarih kitaplarında pek çok şeyler okuruz. Onlar Mısır firavunları zamanından beri sürekli mücadeleli hayata kendilerine hazırlanmışlardır. Mısır piramitlerinin ve firavunları saraylarının inşaat işçileri, ustaları, ameleleri hep İsrailoğulları idi. Fa. at yöneticilerin zulmü dayanılmaz ha; alınca Musa Peygamber öncülüğüne Mısır'ı terkedip kendi ifadeleriyle, vadedilmiş topraklara, Filistin'e geldiler. Orada yerleşmiş ve eskiden beri hayat sürüp giden halkla (amalikalılarla) yüz yıl savaşları verdiler. Yahudiler, kutsal kitaplarındaki ifadesiyle "yerli halk, Amerikalıların soyuna sopupuna kibrit suyu dökmeleri gerekiyordu." ve öyle yaptılar. Kurdukları yönetim fazla sürme-

di, başkaları gelip yaptıklarının hesabını onlardansordular.

Ortaçağ İspanya ve engizizyon mahkemeleri baskılarına dayanamayan Yahudilere, Müslüman Osmanlı yöneticileri bağlarını açtılar. Aralarında insanca yaşama ortamı ve fırsatını buldular. Vaktaki Osmanlının yıkılışı başladı, bu kez yine vadedilmiş topraklar meselesini, ideolojisini gündeme getirdiler. Abdülhamit'ten İsrail topraklarını istedikler. Ama bu emellerine ancak İngiliz dümenci politikasıyla 1948'lerde kavuştular. O yerlere tekrar yerleşmeye, çok eski dönemde yaptıklarını yine tekrarlamaya başladılar. Filistin halkını sindirme, zorla göç etme uğruna 40 yıldır her türlü çareye başvurmaktadırlar. Oysa bilindiği kadarıyla İsrail devletinin çalışan sınıfının büyük bir yekününü Filistinli Müslüman Araplar oluşturmaktadır.

İsrail işçi Sendikalarının en büyük kuruluşu HRISTOD Yöneticileri çalışanlara, Filistinlilere destek olacağı, arka çıkacağı yerde ezenlere vurunlara, arka çıkmakta arap işçilerinin haklarını savunmamaktadırlar. Bu durumda, her gün ezilen Filistinliler galiba tek çıkar yolu, pasif direnişte bulduklarından bu yöneme başvurmuşlardır. Son derece modern araç ve gereçlerle teçhiz edilmiş İsrail ordusu ile haber modern araç ve gereçlerle teçhiz edilmiş İsrail ordusu ile haber alma teşkilatı MOSSAD bile gelişmelerin üstesinden gelemedikleri için devreye silahlandırılmış Yahudi halkı da sokulmuştur. Bakalım sonrası ne olur. Firavunların zulmünden İsrailileri kurtaran Yüce Yarattıcı, herhalde burada da ezilene, zulme ve haksızlığa maruz kalana yardım ve inaneyette bulunur.'

Bugün bilinen bir gerçek varsa o da İsrail kuruluşları ile A.B.D. kuruluşlarının, tıpkı devletleri gibi, içiçeliğidir, ortaklaşa çalışmalarınıdır. HRISTOD kuruluşu A.B.D. işçi kuruluşlarıyla

(AFL-CIO) ve AAFLI ile ortak programlar uygular. Bizden de bu programlara katılanlar olmuştur. Herhalde Türk-İş yöneticilerinden İbrahim DENİZCİLER de onlardan birisi idi. İsrail işçi sendikalarının davetlisi olarak oraya gitmiş, eğitim ve uygulama programlarına katılmıştır, strajeliler öğrenmişti. Ama o kuruluş yerli filistin halkına ve işçilerine bir kuruş bile vermemiştir, onu eğitmemiştir.

Bir de İsrail'in Türkiye'mize bakışına kısaca değinilecek olursa; onun vadedilmiş toprakları içerisinde, ülkemizin güneydoğu kesimleri de girmektedir. Bugün T.B.M.M. kürsüsünde, yapılan konuşmalarda İsrail devleti haritası içinde Türkiye'nin bir kısım yerlerinin de dahil edildiği, dile getirilmektedir. Dün Suriye devleti Hatay'mıza sahip çıkıyor, bugün İsrail Harran Ovasına. Nitekim İsrail Savunma Bakanı bir konuşmasında İsrail'e 1500 km mesafede olan her sahayı kritik bölge saydıklarını, bu alanlara atom santralleri dahi kurulmasına izin veremeyeceklerini söylemiştir. İRAK'ın inşa ettirmekte olduğu Bağdat atom santralını da bu gerekçe ile bombalamıştır. Yoksa aynı şeyi bize de mi ima etmektedir bu bakan?

Kısacası hakkı yenen haksızlığa ve zulme uğrayan Filistinlilerin insanca yaşama ortamına, bu çalışmaya mahkum insanların bir an önce huzurlu, güvenli iş hayatına kavuşmalarını gönülden dilerken onlara revâ görülen işkenceleri tel'in ederiz. Hertürlü zulmü onlara reva gören, İsrailoğulları soyundan (Sıptından) geldiklerini söyleyen Yahudilere de geçmişlerini (Mısır, Babil, İspanya sürgünlerini, Hitler zulmünü) bir daha gözden geçirmelerini salık veririz. Şairimiz ne demiş?

"Tarihe tekkerrürden ibaret-tir, derler,

İbret alınsaydı hiç tekerrür mü ederdi?

Genel Başkan Necati ÇELİK;

ÇALIŞMA HAYATININ HALİ

İÇLER ACISI...

Hak-İş'in 12'nci Kuruluş Yıldönümü Münasebetiyle düzenlenen basın toplantısında çalışma hayatının içerisinde bulunduğu çıkmazlar somut örnekleriyle ortaya konuldu. Basın toplantısı metninde şu görüşlere yer verildi.

"Şu anda ülkemizin ikinci büyük işçi kuruluşu olan ve başkanı bulunmakla onur duyduğum Hak-İş Konfederasyonu, Türkiye şartlarında kurumlar için çok önemli 11 yıllık bir hizmet yılını geride bırakmıştır. Hiç bir dış ve iç desteğe ihtiyaç duymadan bugün, Türk çalışma hayatında son derece önemli ve onurlu yerini almış bulunan konfederasyonumuz, inanıyorum ki; kararlı, gücünü tabanından alması ve demokratik ilkelere bağlılığıyla ileriki yıllarda yeni, büyük başarı ve atılımlara ulaşmanın azmini taşımaktadır.

12. hizmet yılımıza girdiğimiz şu günlerde ülkemizin, çalışma hayatının ve özellikle işçilerimizin içerisinde bulunduğu duruma genel olarak gözetilecek olursak;

12 Eylül sonrası yapılan yasal düzenlemelerle temel hak ve özgürlükler ve özellikle sendikal hak ve özgürlükler konusunda en az çeyrek asır geriye gidilmiştir. Diğer bir ifadeyle, 12 Eylül öncesi huzursuzlukların faturası suçsuz kitlelere, işçilere kesilmiştir.

Sözde enflasyonla mücadele adı altında uygulanan sıkı para politikası ile işçi, memur, emekli, sabit ve dar gelirli olanların alımgücü sürekli gerilerlerken; enflasyon, yine beklenilenin üstünde seyretmiştir.

Çalışanların üretimden aldığı pay sürekli küçülürken bunun tabii sonucu olarak da toplumsal bunalımlar, intiharlar, boşanmalar, hırsızlık, rüşvet gibi sosyal ve ahlaki rahatsızlıklar milli bünyeyi sarsar hale gelmiştir.

Bir yandan hayatının en verimli çağını kahve köşelerinde çürüten 4 milyonun üzerinde boynu bükük işsiz insanımız, işsizliğe bir çözüm beklerken, diğer yandan çalışan işçimiz çaresizlikten çocuğunu satar hale getirilmiştir.

Üzülerek ifade ettiğimiz bu karanlık tabloyu ve tablo karşısında sorumluluğunun bilincinde olan Hak-İş'in tespit ve önerilerini ana başlıklar altında ortaya koymak istiyorum.

1. MEVZUAT

Başta Anayasa olmak üzere 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu, 1475 sayılı İş Kanunu ve ilgili mevzuat ihtiyacı

cevap vermekten uzaktır. Ve enaz çeyrek asır geriye gidişin utanç belgeleri ve aynı zamanda çalışma hayatının içerisinde bulunduğu sıkıntılar büyük çoğunluğunun da kaynağıdır.

a) **Anayasa:** Md. 51/4 ve 6'ncı fıkraları sendika kurma ve sendikali olma konusunda, 7. fıkra bilfiil on yıllık hizmet şartı ile yönetimde aklıkanlığa ve demokratik kuralların uygulanmasına engel teşkil etmektedir.

Soruyorum; bu şart işveren sendikalarında neden geçerli değildir?

Md. 52 ile işçi sendikalarının sosyal ve kültürel yönden faaliyetleri ve tabanla bütünleşmeleri engellenmek istenmiştir. En küçük kurumların dahi yan kuruluşları bu-

laması getirilmiştir. (Md. 23/2,4) Ayrıca bir işyerinde aidat hakkının doğabilmesi için yüzde 50 + 1'in yanında TİS'e taraf olma şartının da aranması (Md. 61), etkin sendikacılığın yok etmektedir, adeta işçi sendikalarının ayağında prangadır.

c) 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi

Grev ve Lokavt Kanunu:

3299 sayılı Kanun ile Md. 3/2'ye getirilen değişiklikle, kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı müessese ve işyerlerinde tek bir işletme yapılması, hükmünün getirilmesi sendikal gelişmeyi engellediği gibi Anayasanın "hiç kimse sendikaya... üye kalmaya... zorlanamaz" hükmüne de aykırıdır. Söz konusu yasada yer alan antidemokratik hükümlere tipik bir başka örnek de

lunduğu halde bu hak, işçi sendikalarına neden çok görülmektedir?

Grev ve lokavt (md. 54) birlikte ele alınıp düzenleme yapılamaz. Konumu itibarıyla güçlü olan işverene lokavt gibi bir silah verilmesi hak olarak değerlendirilemez. Bunun yanında suçların ve cezaların şahsiliği ilkesi de (3. fıkra) ayaklar altına alınmıştır. Hangi parti veya kurum, üyesinin hatalı hareketinden sorumludur ki, işçi sendikaları grevdeki işçilerin kusurlu hareketinden sorumlu tutulabiliyor?

b) **2821 sayılı Sendikalar Kanunu:** İşçi sendikalarının varolmaları, varlıklarının devam ettirebilmeleri için aidat konusu hayati önemi sahiptir. İşveren sendikaları için böyle bir sınırlama olmadığı halde işçi sendikaları için aidat sınır-

(19 md.), toplu iş sözleşmesi çağrısından işçi sendikası çağrısına uymazsa yetkisi düşmektedir. Şayet işveren bu çağrısına uymazsa yatırım yoktur. Görülüyor ki, bu kanun yalnızca işçilere yaptırımlar getirmektedir. İşverenler için sembolik para cezaları yaptırım olamaz.

Bunun yanında 1475 sayılı İş Kanunu'nun uygulama alanı daraltılmıştır. Kanunun uygulanmayacağı işkollarında (md. 5) işçi mağdur durumdadır.

Bu durum uluslararası normlara uymamaktadır ve ayrıca ILO gibi kuruluşlar nezdinde de ülkemiz itibar kaybına maruz bırakılmaktadır.

Şunu da belirtmek gerekir ki, kanayan yaramız olarak ifade ettiğimiz işsizliğe karşı

şı, sosyal devlet olmanın kaçınılmaz şartı; "İşsizlik sigortası", İş Kanunu'na yapılabilecek bir madde ile getirilmelidir.

Yasalardan özet olarak ve örnek mahiyetinde sunduğumuz bu ve diğer antidemokratik hukuk kuralları çalışma hayatının demokratikleştirilmesinin en önemli engellerini oluşturmaktadır. Biz bu konuda yasaksız, insan haklarına saygılı demokratik bir Türkiye istiyoruz. Sosyal ve demokratik hukuk devleti ilkesinin gereği de budur. Anılan ilkeleri Anayasaya geç edenerden ve onun uygulayıcısı durumundakilerden sözlerine bağlılıklarını istiyoruz. Meydanlardaki demokrasi ve özgürlükler havariliği ve nutukları biz çalışanları inandırıcı olmaktan çok uzaktır. Zira önemli olan söz değil işittir.

Çalışma hayatının düşürüldüğü çıkmaz rakamlarla ortaya koyacak olursak;

A. Toplam İşçi Sayısı

1.1.1984 Yılı	2.553.384
17.7.1987 Yılı	3.268.030

Toplam işçi sayısı ile ilgili bu sütünde görüldüğü gibi işe yerleştirilen işçi sayısı 3,5 yıl içerisinde ancak 714,646 olarak görülmekte ise de bu yıllara ait 6'şar aylık periyotlarda işe yerleştirilen işçi sayısı incelendiğinde 1984 yılı verilerinin gerçekleri yansıttığı anlaşılacaktır. Bu durum işsizlerin işe yerleştirilmesinde ciddi tedbirlerin alınmadığını göstermektedir.

B. Toplam Sendikalı İşçi Sayısı:

1.1.1984 Yılı	1.427.271	% 55,89
17.7.1987 Yılı	2.044.797	% 62,56

Toplam Sendikalı işçi sayısında önemli bir artışın olmadığı müşahade edilmektedir. Bunun da asıl nedeni işçilerin sendikalı olma isteksizliğinden değil, yasalardan ve işveren baskısından kaynaklanmaktadır. Zira sendikalı olduğu için işine son verilen işçilerin sayısı küçümsenmeyecek boyutlardadır.

C. 1984-1987 Yılı İtibariyle Sendikal Durumu:

Toplam Sendika Sayısı (127.7.1987)	76
% 10 barajını aşan Sendika Sayısı (17.7.1987)	45
HAK-İŞ Üyesi Sendika Sayısı	6
TÜRK-İŞ Üyesi Sendika Sayısı	32

1980 öncesi sendika sayısı 100 civarında iken bugün bu sayı 76 gibi oldukça düşük bir rakama inmiştir. Bu sayının da ancak 45'i % 10 barajını aşabilmiştir. Anayasadan ve sendikal mevzuattan kaynaklanan bu baraj engeli sendika gelir kaynaklarının da kurutulmasıyla birlikte demokrasinin ayrılmaz bir parçası olan sendika kurma ve yaşatma hakkına ne denli ağır bir darbe indirildiğinin göstergesidir.

D. Toplu İş Sözleşmesi ve Grev Durumu:

Yetki Tesbiti alınan işyeri Sayısı (Ort)	22.645
Yetki Tesbiti Sayısı	6.810

T. Sözleşme yapılan işyeri sayısı	16.960
Yapılan Toplu İş Sözleşmesi Sayısı	3.906
Grev yapılan işyeri sayısı (1984-1987)	349
Grev yapılan işkolu sayısı	13
Grev yapılmayan işkolu sayısı	15
Grev yapan sendika sayısı	19
HAK-İŞ Üyesi Grev yapan Sendika Sayısı (1984-1987)	5
TÜRK-İŞ Üyesi Grev yapan Sendika Sayısı (1984-1987)	12
Grev yapan bağımsız Sendika	12
Grev Yasası Kapsamına Giren İşçi Sayısı	2
(Toplam 10 işkolunun 6'sında tamamen, 4'ünde kısmen)	1.050.863

Bu sütünde de açıkça görüldüğü gibi yetki tespiti alınan 22.645 işyerinden ancak 16.960'ına Toplu sözleşme yapılabiliştir. 5685 işyerine ve işçilerine ise Toplu İş Sözleşmesi çeşitli nedenlerle yapılamamıştır. Bu anayasal hakkı işçinin elinde alan; yine o Anayasaya dayalı olarak getirilen yasalardır.

Ayrıca Toplu İş Sözleşmesi yapılamayan 5685 işyeri varken yalnızca 349 işyerinde greve gidilmesi de üzerinde durulması gereken bir diğer önemli husustur. Kaldıkı greve gidilen işyeri sayısı TİS yapılan işyerlerine de kapsamaktadır.

Greve gidilen 19 sendikadan 5'i HAK-İŞ, 12'si Türk-İŞ 2'si de Bağımsızdır. Türk-İŞ'in greve giden sendikalarını bu işe zorlayan kendi inisiyatifleri değil rakip sendikalarının greve gidişleri, mücadelecilik tutumlarıdır.

E. Grevler ve İş Kazalarıyla Kaybolan İşgünü:

Grevler sonucu yitirilen işgünü sayısı (1984-1985-1986)	434.183
İşkazaları sonucu kaybolan işgünü sayısı (1984-1985-1986)	4.647.859

F. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği:

İşkazası sonucu malûlen emekli olanlar (1974 yılında)	17.500 kişi
İşkazası sonucu malûlen emekli olanlar (1986 yılında)	28.000 kişi
İşkazaları sebebiyle ölüm sonucu hak sahipleri (1974 yılında)	27.000

İşkazaları sebebiyle ölüm sonucu hak sahipleri (1974 yılında) 27.000
İşkazaları sebebiyle ölüm sonucu hak sahipleri (1986 yılında) 52.000

2. Ekonomik ve Sosyal Durum

Üretim girdileri arasında insan faktörü emek, müstesna bir yere sahip olmaktadır. Ancak üzümlük ifade etmek zorundayım ki, uygulanan ekonomik ve sosyal politikalar sermaye unsurunu birinci derecede ele almakta bu nedenle insanımız yokluk, sefalet, çaresizlik içerisinde kıvrılmaktadır.

a. İşsizlik:

Çalışabilir nüfusumuzun 1/5'i, yani yüzde 20'si işsizdir. Nüfusumuzun özelliği itibariyle bu 4 milyonun üzerinde gençliğini kahve köşelerinde tüketen grup, hayatının en verimli çağındaki gençlerimizdir. Ve hatta bu grup içerisinde diplomalıların sayısı her geçen gün daha da artmaktadır.

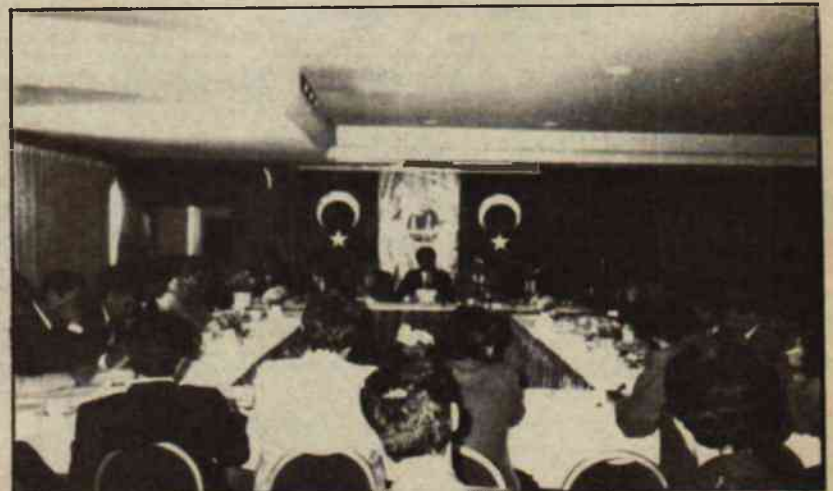
Yetkililerin "efendim kalifiye eleman açığımız var" gibi sözlerin ardına saklanmaları inandırıcı değildir. Zira, mesleki eğitim konusunda köklü reformlar şarttır. Mevcut kurslar kesinlikle yeterli değildir. Ayrıca çıkarların durumları da "ucuz emek" halinden kurtarılmalıdır.

Uzun vadede ise, emek-yoğun köklü yatırımlar yapılmalıdır.

Bugün batılı ülkelerde bizdeki işsizliğin yarısı oranında bir işsizlik olsa ihtilaller yapılır. Milli bünyemiz ve kültürel değerlerimiz sayesinde sabreden milletimizin bu sabrının da bir sınırı olduğu unutulmamalıdır.

b. Enflasyon ve Ücretler:

Planlanan yüzde 25'lik enflasyona paralel olarak uygulanan ücret politikası ile ortalama yüzde 35 olarak belirlenen ücret zammı, fiilen gerçekleşen yüzde 50 civarındaki enflasyon yanında son derece geride kalmış ve dolayısıyla ücretliler yoksullaşmışlardır. Şöyle ki:

Yıllar	Ortalama Günlük Ücret (Lira)	Ücret Artış İndeksi	Flyat Artış İndeksi
1980	426.7	100.00	100.0
1981	543.8	127.41	137.2
1982	691.0	161.85	182.6
1983	944.0	221.18	235.2
1984	1.307.0	306.12	342.4
1985	1.729.0	404.96	496.5
1986	2.248.0	526.51	669.3

Kaynak: SSK Yıllıkları ve İTO geçinme indeksi verileri

1980 yılından itibaren kısaca geçmişe şöyle bir göz attığımızda işçi yevmiesi, 5,2 kat artarken fiyatlardaki artış 6 katın üstündedir. Yani, zaten reel olarak 1987 yılına düzenli bir şekilde geriletilmiş olarak giren işçi ücretleri, 1987 yılı içerisinde de çok önemli bir gerilemeye maruz kalmıştır.

Ayrıca, S.S. Kanununda yapılan değişikliklerle, uygulamaya konulan "Süper Emeklilik" de ücretlilere yüzde 15'lik bir ek yük getirmiş bulunmaktadır.

Bu nedenle ek zam talebi paketi hazırlamak suretiyle çalışanlarımızın durumunu kısmen de olsa düzeltmek amacıyla girişimlerde bulunduğumuz bilinmektedir.

Uygulanan ekonomik politikalarla gelir adgılımlı yönünden gelir grupları arasındaki uçurum, dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Çalışanların üretimden aldıkları pay son derece komik seviyededir. Bir örnek vermek gerekirse; Sabancı'nın kârları 1983'te 28 milyar lira iken 1986'da 178 milyar liraya yükselmiş, Koç'un kârları 33 milyar liradan 139 milyar liraya ulaşmıştır. Ortalama işçi başına 6 milyonun üzerinde kâr... (Kapital Dergisi, Eylül 1987) Peki, soruyorum bugün 49 bin lira alan asgari ücretlinin bu mevcut düzende sermayeye oranla emeğinin değeri nedir?

Bakınız Eylül 1983'te Sayın Özal ne diyor: "Öncelikle yapacağımız iş enflasyonu tamamen dizginlemek, hayat pahalılığının artışı durduraktır. Yoksa dar gelirlinin durumu daha kötüye gider, fakir daha fakir zengin daha zengin olur. Enflasyonu düşürmek isteyenler fakirin dostu olamazlar." (Bayram gazetesi

20 Eylül 1983) Bugünkü Özal'a bundan sonra güzel bir cevap olabilir mi?

En yetkili bilimadamlarımızın tespitlerine göre 12 Eylül 1980 sonrasında sermayedarlara aktarılan değer, bugünkü bütçenin 3 katı civarında, yaklaşık 30 trilyon liradır.

Büyüme ve kalkınma oranları, kişi başına milli gelir hesapları gibi genel ortalama rakamlarla bu acı gerçekler saklanamaz. Kimin büyüyüp kimin küçüldüğünü en iyi biz çalışanlar bilebiliriz.

3. Hak-İş ve Sendikal Yapımız

22.10.1976 tarihinden beri sosyal tabanın, alt kuruluşlarının talepleri doğrultusunda içtenlikle ve kararlılıkla uğraş veren Hak-İş, son derece net ve sağlıklı bir gelişme kaydetmiştir. Bütün engellere ve olumsuzluklara rağmen böylesine düzenli bir gelişme seyrinin izlenebilmesinin yegâne dayanağı; gücünü işçiden alması ve idealist, dinamik, azimli bir genç yönetim kadrosuna sahip olmasıdır.

Hak-İş ve bağlı sendikaların varlığı ile masabaşı sendikacılarının ne denli rahatsız olduğu çalışanlarımızın malumudur.

12 Eylül 1980 sonrasında ilk ve etkin grevleri bağlı sendikalarımızca gerçekleştirilmiştir.

Serbest toplu pazarlık sistemini yokedici, sendikal hak ve özgürlükleri tirpanlayıcı yasalar, yürütmenin ve işverenlerin tutumları karşısında Hak-İş, sendikal mücadeleye yeni boyutlar getiren açık grevi gibi bir kısım yöntemleri lirketümüze sokmuştur.

Bu arada imzalanan başarılı TİS'ler

karşısında, rakip sendikaların hükümete şikayete kadar varan şaşkın tavrı da sanyeruz oldukça anlamlıdır.

Geride bıraktığımız yıl itibarıyla, resmi istatistikler incelendiğinde 6 işkolunda yüzde 10 barajını aşmış bulunan sendikalarımızın büyük bir gelişme kaydettikleri görülmektedir.

Baskı grubu işlevini başarıyla yerine getiren, demokratik bir kitle kuruluşu olarak Hak-İş'in bu başarılı teşkilatlanma ve hak arama mücadelesi karşısında, çeşitli mesnetler arayanlar da zamanla bu tavırlarının anlamsızlığını idrak etmiş bulunmaktadır.

Geçtiğimiz dönem içerisinde hükümet, kamuoyu ve işçiler nezdinde yapılan faaliyetler kısaca hatırlanacak olursa;

"Çalışma Hayatının Sorunları ve Çözüm Önerileri" konusunda son derece kapsamlı bir çalışma Hükümete ve basınıma sunulmuştu. Bu çalışmada başta mevzuat olmak üzere, yürütme ve yargıyla olan ilişkilerdeki aksaklıklar ve diğer pratik sorunlar konusunda bir teklif paketi oluşturulmuştur.

Ayrıca, asgari ücret konusunda yine kapsamlı ve istatistikî çalışmaları yansıttıcı teklif de yine hükümete ve kamuoyuna sunulmuştu.

Bu çalışmalarımızda saptanan net 120 TL'lik asgari ücret daha sonra bağımsız kuruluşlarca da teyit edilmişti.

Bu arada, çalışanların sorun ve taleplerini yerinde belirlemek ve bir nevi sosyal tabanın nabzını tutmak amacıyla bir seri "Emeğe Saygı" ve "Bölge Başkanlar" toplantıları gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda Üniversite kesiminden de bilimadamlarının katılımıyla işçinin eğitimi amaçlanmıştır.

Ayrıca yayın organları ve Basın toplantıları ile de ülke ve çalışanlarının sorunları konusunda dinamik ve yapıcı bir tutum izlenmeye çalışılmıştır.

Hak-İş, Anayasa bir kuruluş olarak önmüzdeki 12'nci hizmet yılında sorumluluğun bilinci içerisinde işçimize tercüman olmaya ve en iyi haklar elde etmeye azimlidir.

Devlet Bakanı Cemil Çiçek Konfederasyonumuzu ziyaret etti.

Konfederasyonumuzu ziyaret eden ve Genel Başkan Necati Çelik ve Yönetim Kurulumuzla yaklaşık bir saat kadar görüş alışverişinde bulunan Devlet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, görüşme öncesi TRT ve basına yaptığı açıklamada "gençliğimizin sorun ve beklentilerine en güzel şekilde cevap vermenin gayreti içerisindeyiz. Eğitim çağındaki gençlerin sosyal ihtiyaçlarına cevap verecek sper alanları gibi te-

sisleri yaygınlaştırmak istiyoruz." dedi.

Genel Başkan Necati Çelik'te genç işçilerimizin acil çözüm bekleyen büyük sorunları olduğunu ve ayrıca işsizliğin gençlerimizin kafasında adeta karasaban halini aldığını, köklü eğitim reformları ve yaygın meslekî eğitim kursları yoluyla gençlerimizin sorunlarına güvenle bakabilir hale getirilmesini istedi.

BASINDAN

Osman Felit

DIKEN Rahmi TURAN

Günaydın 5.2.1988

İnsafınız Kurusun!

Bunların, vatandaşın kursoruna giren her lokmada gözleri var.

Enflasyonu, işçi ücretleri, memur, emekli maaşları körüklüymüş!.. Seveyim böyle ekonomi uzmanlarını...

Sanayici ağlıyor, tüccar ağlıyor, ihracatçı ağlıyor...

Vah zavallılar vah!

Geçen yıl yüzde ikiyüz kâr edenler onlar değil sanki...

İhracat kredilerini, vergi iadelerini ceplerine indirenler, fakir fukarayı yolarak geçinenler, iyi yaşamayı, lüks villalarda, yalılarda oturmayı yalnız kendilerinin hakkı zannedenler haykırıyor:

"— İşçiye zam, enflasyonist baskıyı artırır!"

Hoppalaaaa.. Demek enflasyon işçinin, memurun, emeklinin boğazından geçen lokmalara bağlı, öyle mi?

Yahu zaten milletin çoğu yarı aç, yarı tok yaşıyor. İnsanların "İşçiye bir-kaç kuruşluk zammı çok görenlerin gözü kör olsun" diyeceği geliyor.

Bu kadar insafsızlık olur mu?

Şimdi işçiye ayda net 7 bin 800 lira ek zam yapıldı ya... İktidar tarafı da, işveren kesimi de sanki büyük bir servet bağışlamış gibi böbürlene dolayıyorlar etrafta...

Bozdur bozdur harca...

Yahu bu parayı adamlar garsona, komiye, kahyaya bahsis diye veriyorlar...

Oyun makinelerine bir anda atıp, bir saniye kaybediyorlar...

Fakat sıra işçiye vermeye gelince... Sanki ceplerinde akrép var... Elleri titriyor, yürekleri yanıyor, gözleri karıyor:

"— Amah ha! Aman aman... Ücretlere zam yaparsak enflasyonist baskı artar!" diye feryadı basıyorlar... İnsafınız kurusun sizin!

Haa.. Aklımdayken söyleyeyim... Bu konuda Çalışma Bakanı İmren Aykut hanımın iyi niyetli çabalarını da görmezlikten gelmemek gerek.. Bakan hanım işçi lehine biraz daha fazla bir şeyler yapabilmek için çalıştı, çabaladı fakat... Ne yapsın? Gücü bu kadar... İşverenlerden para yerine nasihat aldı...

İşçiler şimdi "Ek zam komik! Biz sadaka istemiyoruz" diyorlar.

Bence haklılar...

Çıkar dünyasının acımasız çarkı, ücretlileri yine değirmen taşları gibi öğütüyor.

Önümüzdeki haftalar, aylar, yıllar onlar için hep kemer sıkamakla geçecek!

Bu adamlar kendilerinden başkasına yaşama hakkı tanımıyor.

Acı ilacı hep vatandaşa yutturuyorlar!

★ ★ ★

Balon gibi şişerse bu iktidar elbette,

Kaçırır havasını böyle kiş kıyamette,

Ya ansızın patlar, ya ağır ağır söner,

"Çok şişen balonun, sonu bu" der görenler!

Bir cevher de küçük Ozal'dan

"Türk vatandaşı İngilizlerden bile ZENGİN!"

Yusuf Bozkurt Ozal

Ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Yusuf Bozkurt Ozal "Vatandaşımızın İngilizlerden daha fazla malî mülkü var" dedi.

Bütçe ve Plan Komisyonu'nda Türk ve İngiliz ekonomilerini karşılaştıran Yusuf Ozal "İngiltere'de daha iyi bir gelir dağılımı var görülmüyor ama orada vatandaşlar malî mülk sahibi değil. Türkiye'de İngiltere'deki çarpıklık yok" diye konuştu.

•Yazar: F. Gül bayındır

Pahalılık işçiyi çıldırttı

Burnu kuşbaşı oldu

10 gram et vermediği için öksürük mügterisi Adnan Şaşı'nın burnuna uçuyan Üsküdarlı kasap Kurban Oğul'un burnu "Kuşbaşı" pektide doğandı.

Cebinden 220 lira çıktı

Parasının ancak 100 gram et almaya yettiğini edeylayan Şaşı Adnan Şaşı'nın cebinden 220 lira çıktı. Adnan Şaşı kuşbaşı et alırken kendini beğendi.

100 gram et vermeyen kasabın burnunu kesti

İşçi Adnan Şaşı "Ben yarım kiloğan az et satmam" diyen kasaba "Beni milyoner mi sandın?" diye bağırarak saldırdı

Taşgahı üzerinde duran kasap birçoğünü kaptan Adnan Şaşı kasabın kalmasını kolunun altına bastırıp burnundan bir parça et koparak "San bana nasıl itediğim et vermezsin. Gör görüncü..."

İşçinin ani bir cinnat sorucu kasabın burnunu kopardı anlaşıldı. Kasap Kurban Oğul "Benim köfü bir niyatım yoktu. 100 gram et tartmak çok zor oluyor. Bu yüzden veremedim."

Her eve ayda en az 300 bin lira lazım!

Birbiri ardına gelen zamlarla dört kişilik bir ailenin en ufak bir lüks harcama yapmadan sadece karnını doyurmak ve bannmak için ihtiyacı olan para 294 bin lirayı buldu

Çileğin tanesi tam 400 liraya geliyor

Çileğin tanesi tam 400 liraya geliyor. Çileğin tanesi tam 400 liraya geliyor.

- Ama bu 294 bin liranın içinde sağlık, eğlence, tatil gibi masraflar hiç yok. Ayrıca kira bedelli olarak da 75 bin lira gibi çok düşük bir rakam esas alındı.
- Dört kişilik bir aile için 300 bin liraya ay sonunu getirmeyi planlıyorsa aşağıdaki masraflardan kaçınacak.
- Çocuklar seker, çikolata ve cildet istemeyecek, kula içmeyecek.
- Eve asla misafir çağdırmayacak. Asla dışarıya bir şeyler almıyacak. Kışak olmayacak, almasını ve ıyıkıyını unuttuk, maça gımsıyacak. (Geniş haber 5'inci sayfa)

Sıra işçinin ek zammını ödemeye geldiği zaman hükümetin eli titriyor!

- Tekel zammıyla bir cip'de vatandaşın cebinden 700 milyar lirayı çekip alan hükümet, işçinin 7 milyar lira tutan ek zammı alacağını iki taksitle bağladı.
- Hükümetten para bekleyen 500 bin kamu işçisine

Zorunlu masraflar

Çay, şeker...	(Ağlık 5 kilo)	5.100 liras
Meydan...	(Geniş alanın ortası)	4.800 liras
Zağın...	(Günde 30 gram)	3.000 liras
Yumurta...	(Ağlık 4 kilo)	9.750 liras
Yurt dışı...	(Günde 100 adet)	4.500 liras
Sakız masrafı...	(Günde 100 adet)	41.400 liras
Kurum...	(Günde 200 gram)	27.750 liras
Etlik...	(Günde 100 gram)	9.000 liras
Tüpe...	(Ağlık her edet)	3.500 liras
Yol gideri...	(31 Mart her)	20.000 liras
Çama...	(Ağlık tahsis)	15.000 liras
Kon...	(Ağlık)	25.000 liras
Yat...	(Ağlık)	20.000 liras
Su, elektrik...	(Ağlık tahsis)	13.000 liras
Kıyafet, diğer...		5.000 liras
Diğer giderler...	(Ağlık 3 kilo)	1.500 liras
Genel...	(Günde 1 kilogram)	13.000 liras
İçme...	(Ağlık 2 kilo su)	9.500 liras
TOPLAM		294 bin 800 liras

Zirve iyi

Gençlerin yeni...
Özellikle...
problemlerini...
çözmek için...
gençlerin...
gençlerin...
gençlerin...

1,5 milyar dolar

Ulus 5.3.1988
mallar arasında çengelli iğne, tırnak törpüsü, gazoz çamaşırı, bisküvi, çiklet, çikolata, cola, tenis topu, kulak ayı, zayıflama kremi, banyo lifi, kese bezi de bulunuyor

DUKURANDA 25 BİN İZZAĞA 4 BİN Ayakkabıda mal fiyatların devamlı yükselmesi fiyatları da etkiliyor. Kızılay'da gacaların ayakkabı satan operatör Terker Kazan, "Bizim sattığımız ayakkabı dükkanında 25 bin lira, 3 bin lira den satılıyor. Kapa kapı geliyor" dedi.

"Yakında 100 bin liraya ayakkabı giyeceğiz"

Ankara Kunduracılar Derneği Başkanı Mehmet Gürkan, "Malzeme fiyatları devamlı artıyor. Yakın bir zamanda bir çift ayakkabının fiyatı 100 bin liraya yükselirse kimse şaşırmasın" dedi

Ayakkabı imalatında kullanılan malzeme fiyatları 100 bin liradan fazla olabileceği...
Malzeme fiyatlarının artması paralelinde Ankara Kunduracılar Derneği Başkanı Mehmet Gürkan, "Ayakkabı imalatında kullanılan malzeme fiyatları 100 bin liradan fazla olabileceği...
Gürkan derneğin 51 Genel Kurulunda yaptığı açılış konuşmasında ayakkabı imalatında kullanılan malzeme fiyatlarının artması nedeniyle ayakkabı fiyatlarının da artacağını belirtti. Gürkan, "Ayakkabı imalatında kullanılan malzeme fiyatları 100 bin liradan fazla olabileceği...
"Şirketimiz ayakkabı imalatında kullanılan malzeme fiyatlarının artması nedeniyle ayakkabı fiyatlarının da artacağını belirtti. Gürkan, "Ayakkabı imalatında kullanılan malzeme fiyatları 100 bin liradan fazla olabileceği..."

Vatandaşın cebi para doluyumuş!

Devlet Bakanı Kâzım Oksay "Vatandaşın cebinde para çok. Ekmeğini lar, de asını da alıyor. Hatta ayın ortasında şirketlere ortak olacak parayı ryor bile buluyor. Para olmasa bunları nasıl yaparlar?" diye konuştu...

Peşpeş sofrasından katıyor

Devlet Bakanı Kâzım Oksay "Vatandaşın cebinde para çok. Ekmeğini lar, de asını da alıyor. Hatta ayın ortasında şirketlere ortak olacak parayı ryor bile buluyor. Para olmasa bunları nasıl yaparlar?" diye konuştu...

**55 milyonluk Türkiye'de anı...
kişi istediği her şeyi alabiliyor, zamlardan etkilenmiyor, ülkenin kaymağını yiyor**

Devlet Bakanı Kâzım Oksay "Vatandaşın cebinde para çok. Ekmeğini lar, de asını da alıyor. Hatta ayın ortasında şirketlere ortak olacak parayı ryor bile buluyor. Para olmasa bunları nasıl yaparlar?" diye konuştu...

5 milyon kişi 50 bin ile 100 bin lira arasında aylık gelir elde ediyor, ham kondukları ham aleleri satışları içinde yarı aç yapıyor.

Devlet Bakanı Kâzım Oksay "Vatandaşın cebinde para çok. Ekmeğini lar, de asını da alıyor. Hatta ayın ortasında şirketlere ortak olacak parayı ryor bile buluyor. Para olmasa bunları nasıl yaparlar?" diye konuştu...

Kısa sürede kömür haline geldi
Dünya uluvarına tabiri bir süre kâğıt kâğıt olarak satılan, her kâğıda da 100 tane kömür parçacığı bulunan, bu durumda dünya kâğıt ihtiyacını karşılamak için kömür haline geldi.

Ekmekle doyuyoruz!

ambul'da günde ortalama 6,5 milyon ekmek tüketiliyor

4 tane zeytin 50 lira

● Sofralarımızın vazgeçilmez kahve olan zeytin ve peynir de zamlardan etkilenmiş ürünler, orta kalitede zeytinin kilosu 3500-4000 liraya, 4 tane zeytinin sadece 50 lira ile tüketilebilir.

2 aylık enflasyon yüzde 13

● İlk iki ayın fiyat artış şampiyonu % 12,6 ile Trabzon

● Devlet İstatistik Enstitüsü, yılın ilk iki ayında toplam enflasyonun yüzde 13,1 olduğunu açıkladı. Devletin yayınladığı açıklama göre, Şubat ayında enflasyon yüzde 6,2, Ocak'ta yüzde 5,4 ve Aralık'ta yüzde 5,4 olarak gerçekleşti.

İTİ'nin rakamları, DİE'ye daha yüksek

İTİ'nin rakamları, DİE'ye daha yüksek olduğunu açıkladı.

5 MART 1988 CUMARTESİ

arkkiye

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

Öz Gıda-İş Sendikası Marmara Bölge Başkanlığının açılışı münasebetiyle bir basın toplantısı düzenleyen ÇELİK:

ÜLKE BİR SOSYAL PATLAMANIN EŞİĞİNDEDİR

Soldan Sağa: Zekeriya İLKDOĞAN (Genel Eğitim Sekreteri), Agah KAFKAS (Genel Teşkilatlandırma Sekreteri), Necati ÇELİK (Genel Başkan), Salim USLU (Genel Sekreter), Halil AKÇAY (Marmara Bölge Başkanı)

Genel Başkan şu açıklamalarda bulundu:

Türk Sendikacılık hareketi ve çalışan kesim ciddi sıkıntılar içindedir. Çalışma hayatıyla ilgili yasal düzenlemeler olağanüstü dönemin izlerini taşımaktadır, ve ne yazık ki geçen süre zarfında sivil Yönetim en ufak bir iyileştirme yapmamış, aksine düzenlemeler ve uygulamalarla işi büsbütün çıkmaza sürüklemişlerdir.

Bugünkü yasal düzenlemelerle sendikaların hak arama ve alma müesseselerini etkin olarak işletmeleri

hemen hemen imkânsız haldedir.

Sendikalı çalışanın % 50'si grev yasağı kapsamındadır. Esasen grev hakkı fiilen kullanılabilir ve

uygulanabilir olmaktan fevkalâde uzaktır.

Çalışanın hür iradesiyle sendika seçmesi ve yönetime seçilmesi mümkün değildir, adeta çok engelli bir yarışmayla karşı karşıya bulunmaktayız.

Sendikaların gelir kaynakları kurutulmuş, sendikalar yoğun ve maksatlı denetimlerle bunaltılmışlardır.

Serbest toplu pazarlık düzeni baskı altındadır. Denge çalışanlar aleyhine bozulmuş, son "komik ek zam" olayında da açık olarak görüldüğü gibi emek sermayenin insaf ve merhametine terkedilmiştir.

Lezzo grevcilerinden Genel Başkanımıza çiçek...

Bilindiği gibi HAK-İŞ olarak, 1987 yılı Ekim ayından buyana çalışanların ekonomik durumlarını iyileştirmek için büyük çaba sarfetmiş bulunuyoruz. Ancak üzülerek ifade etmek gerekir ki öngörülen ek ödeme çalışanlarımızı yokluk ve sefaletle boğan reel ücretlerdeki gerilemeyi gidermekten fevkalâde uzaktır ve çözüm sağlıklı değildir.

Her fırsatta ifade etmeye çalıştığımız gibi, işçimizin içerisine düşürüldüğü ağır ekonomik şartlarda iyileştirme, ancak ek ilâvenin belirli bir oran dahilinde ana ücretlere giydirilmesiyle mümkündür, aksi düzenlemeler günü kurtarmaktan, çalışana sus payı olmaktan öte bir mana ifade etmeyece-

ği açıktır.

Üzülerek belirtmek gerekir ki, rakamın düşük ve çözümlen bu derece sağlıksız oluşunun önemli sorumlularından biri de ne yazık ki Türk-İş'tir. Ne bizim formül ve talebimizi destekleyen ve nede ortaya bir formül koymayan Türk-İş Genel Başkanının "...kendi kendilerine gelin güvey olmuşlar, Bize danışılmadı..." beyanı aczin tescilinden başka birşey değildir.

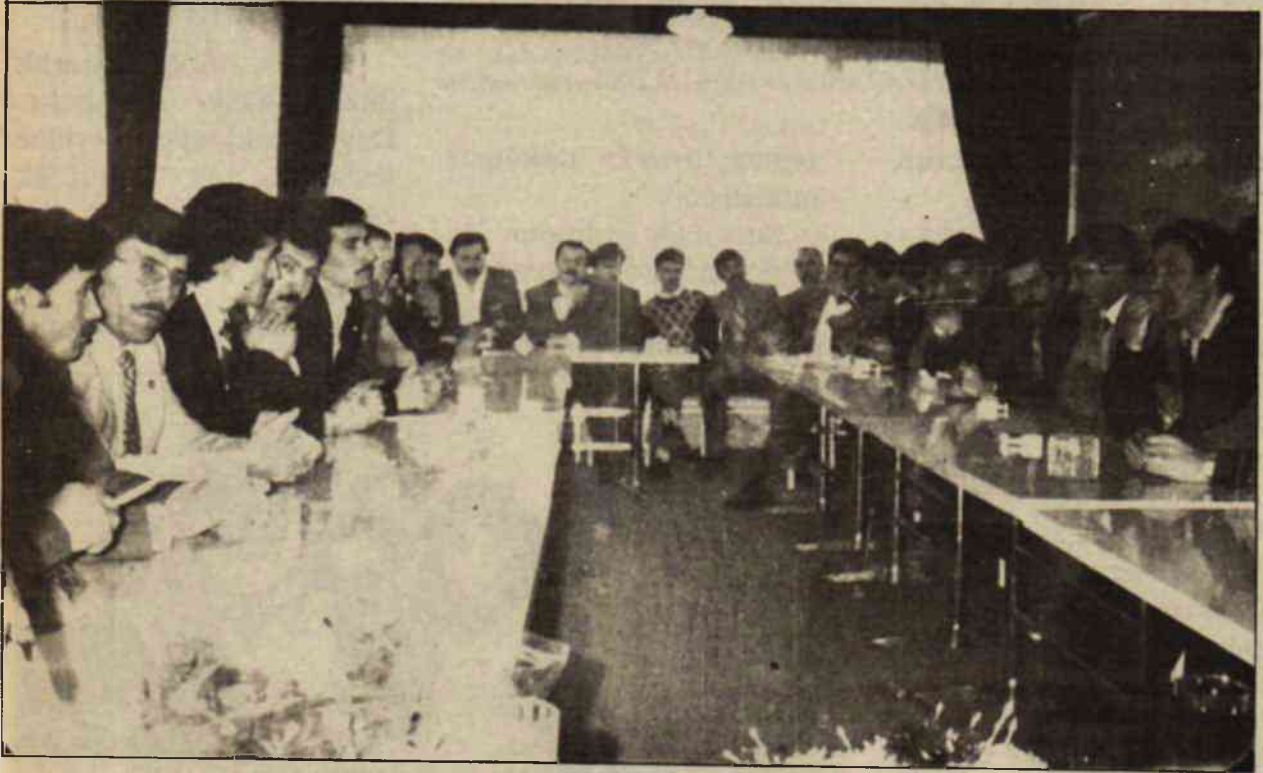
Türk-İş'in iç çıkmazı ve kış uykusu hali, işverenlerce fırsat bilinmiş ve bu aldatıcı formülle günü kurtarmak tercih edilmiş ve bizimle alay etmelerine imkân hazırlanmıştır

Bizleri hayal kırıklığına uğratan ve verimi olumsuz

etkilemek suretiyle üretime de yansıtacak bu talihsiz sürecin eşliğinde bulunuyoruz, ne yazık ki.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi zorunlu giderlerini dahi karşılamaktan mahrum olan çalışan kesimden tasarruf beklenmektedir. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki, çalışanları doğrudan ilgilendiren bir konuda işçi kuruluşlarının görüşünün alınmaması demokrasi adına önemli bir eksikliklerdir.

Zorunlu ihtiyaçlarını karşılamaktan aciz olan çalışanlarımızın, "zorunlu tasarruf"a tabi tutulmaları ülke gerçeklerinden uzak kalmaktır. İşçinin maaşında gerileme olmayacak taahhüdü tam bir aldatmacadır. Zira, yüzde üç işveren payı ve

Toplantıya katılan Hak-İş'e bağlı sendikaların yerel yöneticilerinden bir grup.

Kokteyle katılanlardan Nazım DÜZENLİ (Gıda İşverenleri Sendikası Genel Başkanı), Genel Başkanımız Necati ÇELİK ve Eyüp Uçak (Eyüp Belediye Başkanı) birarada...

yüzde ikilik işçi payına teka-bül edecek artışlar, TİS müzakerelerinde işverenler tarafından fa zlasıyla geri alınmaya çalışılacaktır.

İşçimiz, içinde bulunduğu ağır ekonomik şartlara iyileştirme beklerken, siyasi iktidar, üst düzey yöneticilerin maaşını yeterli görmeyerek, onlar için ikinci veya üçüncü gelir kaynakları araştırırken, çalışanlarımızın iradesi dışında "zorunlu tasarruf"a zorlanmalarının bize göre mantığı yoktur, çalışanlarımızın sabrı taşmaktadır.

24 Ocak zihniyetinin yansımaları olan yasal, sosyal, ekonomik ve kültürel çıkmazlarımız, ne yazık ki yeni 24 Ocak kararları mahiyetinde sayılabilecek düzenlemelerle giderilmeye çalışılmaktadır.

Özeti zam, faiz ve daha fazla vergi olan tüm ekonomik modellerin sonunda sümören ve sömürülen vardır, intiharlar vardır, boşanmalar vardır, ahlâki çöküntü vardır, bütün bunlara muka-

bil mutlu azınlık firavunlar vardır, vahşi kapitalistler vardır.

Yasal düzenlemeler ve mevcut uygulamalarla Türk sendikacılık hareketi etkisiz hale getirilmiş ve böyle tutulmakta ısrar edilmektedir.

— Özellikle KİT'lerde sözleşmeli personel uygulaması,

— Zorunlu tasarruf yasası ve son olarak,

— Ek zam olayında açık seçik müşahade ettiğimiz "ben yaptım oldu" mantığının bize göre başkaca izahı yoktur.

Gelir grupları arasındaki uçurum ve ücretlilerin içerisinde bulunduğu dayanılmaz ekonomik koşullar ve benzeri olumsuz idişat ülkeyi bir sosyal patlamanın eşiğine getirmiştir.

İlgilileri, bu olumsuz birikimin yarın ömüne geçilemez bir hal alabileceği endişesi ile değerli basın aracılığıyla tekrar uyarmak istiyorum."

Basın toplantısının akabinde verilen kokteyle, yerel yöneticiler, işveren temsilcileri, Hak-İş'e bağlı diğer sendikaların yerel yöneticileri ve seçkin bir davetliler grubu da katıldı.

TRT ve basının da ilgiyle açılışını izlediği Öz Gıda-İş Sendikası Marmara Bölge Başkanlığı yöneticileri Halit AKÇAY (Bölge Başkanı) Av. Semih TEMİZ (Hukuk Müşaviri), Ersin DOĞAN (Mali Sekreteri), Cafer ŞAHİN (Bölge Sekreteri).

Hak-İş Dergisi olarak, yeni yönetime üstün başarılar dileriz.

Öz Gıda-İş Marmara Bölge Başkanlığı Yöneticileri (Soldan sağa) Cafer ŞAHİN (Bölge Sekreteri), Halil AKÇAY (Bölge Başkanı), Av. Semih TEMİZ (Hukuk Müşaviri), Ersin DOĞAN (Bölge Mali Sekreteri).

Sağlığın Fiyatlanması Utanç Verici

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Sağlık Hizmetleri Temel Kanun Tasarısı, demokratik ve bilimsel bir tartışma ortamının ürünü olması gerektiği halde sadece ekonomik kaygılarla oluşmuş bir düzenlemedir.

Bilindiği gibi sağlık hizmetleri, bir devletin "sosyal devlet" anlayışının tipik göstergesidir. Ve hatta olağan dönemlerin tehiri mümkün olmayan en önemli kamu hizmetleri, sağlık hizmetleridir. Takdir edilir ki, dünyada insan yaşamından daha kıymetli hiç bir şey olamaz... İş böyle olduğu halde ülkemizde mevcut sağlık hizmetlerinin yetersizliği gerekçe gösterilmek suretiyle "parası olanın yararlanabileceği" bir düzenleme yapmak, yeni aksaklıklara kaynaklık yapacak bir sisteme mevcut aksaklıkları gerekçe göstermeden başka birşey değildir.

Sağlık hizmetlerinin nicelik ve nitelik yönünden yaygınlaştırılması bir an önce gerçekleştirilmesi gereken bir olgudur. Mevcut koşulların iyileştirilmesinden öte reform niteliğinde köklü atılımların gerçekleştirilmesi kaçınılmazdır.

Çalışanlarımızın alinterinden alınan primlerle kurulmuş bulunan SSK hastanelerinin işçimizin elinden alınması kabulü mümkün olmayan bir durumdur. Diğer bir ifadeyle işçinin dolaylı da olsa mülkiyeti olarak vasıflandırabileceğimiz kuruluşların çalışanımızın elinden alınması gasptir. Bu kuruluşlar özellikle işçi sağlığı ve meslek hastalıkları konusunda tedaviye yönelik ve koruyucu sağlık hizmetlerinde uzmanlaşmış çağdaş bir yapıya kavuşmalıdır.

Söz konusu düzenlemeyle sağlık hizmetleri pahalılaşacak, bu pahalılığın faturası ise ücretlilere yüklenecektir. Bu durumda sağlık hizmetlerinin primler ve vergiler üzerine bina edilmesine karşın, yüksek fiyatlı hizmetlerden karşılığını ödeyemeyenlerin yararlanamaması sonucu doğacaktır. Sağlık sektörüne kâr getiren sektör gözüyle bakmak ne kadar prim o kadar hizmet mantığından hareket kesinlikle çalışanlarımıza ek yük getirecektir.

Sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesine koşut olarak sağlık personelinin de sözleşmeli personel haline getirilmesi hizmeti olumsuz yönde etkilemesinin yanında zaten son derece kısıtlı sendikal özgürlüklere, bu alanda tırpan görevi yapacaktır. Örneğin, sözkonusu sektör grev yasağı kapsamındadır. Dünyada örneklerinin görüldüğü gibi bu yasak kaldırılabilir veya esnek bir hale getirilebilir. Nasıl ki, grev yasağına sağlık konusunun özelliği nedeniyle gerekçe gösteriliyor, aynı gerekçe bu hizmetlerin liberal bir yaklaşımla pazarlanması (fiyatlanması) konularında da engeldir.

Özgür Sendikacılık ve Serbest Toplu pazarlık sistemine pranga olan (233 sayılı KHK)

sözleşmeli personel uygulamasının yaygınlaştırılması, sağlık hizmetlerinin özelliği gereği diğer sektörlere nazaran daha da sakıncalıdır.

Kısaca ifade etmemiz gerekirse, Hak-İş Konfederasyonu olarak, piyasa mantığından hareketle böyle bir düzenlemeye gidilmesini çalışanlarımız için zararlı görüyoruz. Hizmetler yaygınlaştırılmalı, ihtiyaca cevap verir hale getirilmelidir. İşçinin öz kuruluşu SSK hastaneleri elinden alınamaz. Sözleşmeli personel uygulamasının yaygınlaştırılması, özgür sendikacılığa darbedir. Hele hele sağlık sektöründe kabulü mümkün değildir.

MEVZUAT

18 Ocak 1988 Tarihli ve 308 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle getirilen yeniliklere kısa bir bakış

SÖZLEŞMELİ PERSONEL UYGULAMASI VEYA SENDİKACILIĞA BALTA...

1— KİT'ler hakkında 233 Sayılı KHK ile personel istihdamında yeni bir rejim; sözleşmeli personel sistemi getirilmişti. Bundan amaç; KİT'lerin ihtiyaç duyduğu, temininde güçlük duyulan, nitelikli üst düzey teknik ve idareci elemanlar bulmak ve o gibilere biraz cazip ücretler vermek suretiyle bu kurumları daha üretken hale getirmektir. Ne var ki, uygulama hiç de böyle olmadı. Hava meydanı hamalları, temizlikçileri, PTT'nin vasıfsız denilebilecek işçileri vb. hep sözleşmeli personel statüsüne sokuldu. Bu statüye geçmeleri bazen zorla sağlandı. Şimdi ise bu 308 sayılı KHK ile sözleşmeli personel istihdam alanı daha da genişletiliyor. Şöyleki;

2— KHK md.1 ile Yönetim Kurullarına atamalar yeni şekle bağlanıyor, md. 2 ile de KİT'lerde çalışan sözleşmeli personel için 4. bendde özendirici tedbirler getiriliyor, nitelikli eleman yetiştirme, verimlilik ve kârlılığı artırma, göreve devamı özendirici sistemi gerçekleştirme, müteşebbisliği ve buluculuğu madden ve manen destekleme ilkeleri gözönünde tutularak sözleşmeli personel alımı öneriliyor.

3— md. 3 le istihdam şekilleri teşebbüslerde ve bağlı ortaklıklarda hizmetler sözleşmeli personel ve işçiler eliyle yürütülür şekliyle belirleniyor. Sözleşmeli personel; bir hizmet sözleşmesiyle çalışan ve işçi statüsünde olmayan personeldir. Sözleşmeli personel toplu iş sözleşmesi kapsamına alınamaz ve bunlar toplu iş sözleşmeleriyle veya toplu iş

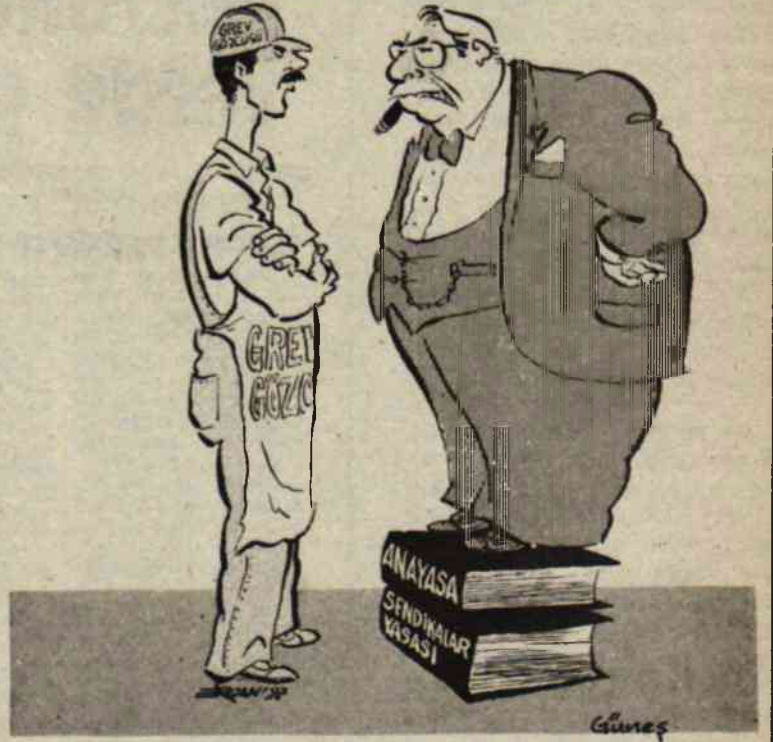
sözleşmeleri emsal alınarak hiçbir aynı veya nakdi menfaat sağlanamaz, şeklinde tamamlanıyor, hakları belirleniyor.

Bu madde ve devamı maddelerde artık memurdan söz edilmiyor. Böylece memur statüsüne geçmeleri isteniliyor ve bu isteği gerçekleştirmek için de yeni bir kısım özendirici şartlar getiriliyor. Bu cümleden olarak,

4— md. 4'e göre KİT'lerin personel ihtiyacını Yönetim Kurulları belirliyor. Kadro cinsleri ve ünvanlar, miktarları tamamen Yönetim Kurulu elindedir. Md. 5'e göre, sözleşmeli personel Yönetim Kurulu kararı ile işe alınır ve aynı usulle görevine son verilir. Yönetim Kurulu bu yetkisini KİT müdürüne devredebilmektedir. Memurların sözleşmeli personel olmayı tercihlerini sağlamak için de bu

Ercan Akyol

ÇİZİYORUM

maddede onlara bir kısım yeni kamu hakları, güvenceler tanınmıştır. KİT'den memur veya işçi olarak emekli olmuş birisi zorunlu durumlar hariç aynı yerde artık sözleşmeli personel olarak çalıştırılmamaktadır.

5— md. 6'da sözleşme ücreti ve diğer haklar yer almaktadır. Sözleşmeli personele ödenecek aylık sözleşme ücreti; iş değerlendirmesi esasına göre belirlenecek temel ücretle başarı-lyakat ve kıdemine göre hesaplanacak başarı ve kıdem ücretlerin toplam ücretini oluşturmaktadır.

Ücretle ilgili bu maddede sözleşmeli personele sigortalı olma hakkı, ücretli izinler vs. ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Md.7'de sözleşmeli personelin prim ve ödülleri yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle KİT'leri verimli kılan ve bu konuda katkısı bulunan, sınırlı sayıdaki elemanlara prim ve ödül verme amaçlanıyor. Md.8'de KİT personelinin yükümlülük ve sorumlulukları belirtiliyor. Bir yandan külfet-nimet dengesi kurulmaya çalışılırken diğer yandan sözleşmeli personel uygulamasının ortaya çıkardığı önemli hukukî sorunlara çözüm getirilmeye çalışılıyor. Âdetâ devlet memurları kanunundaki yükümlülükler ve sorumluluklar onlara da teşmil ediliyor.

6— md.9'da yurt dışında görevlendirme, md. 10'da başka iş ve hizmet yasakları, md.11 de KİT Yönetim Kurulu üyeleriyle denetçilerinin ücretleri, md.12'de siyasi faaliyet yasağı, md. 13'de hukuk müşaviri ve avukatların durumları vs. hükümler getiriliyor. Kısacası KİT'de görevli sözleşmeli personel hukukunun temel ilkeleri daha da belirgin hale getiriliyor.

7— Bu 308 sayılı KHK'nin en önemli ve uzun maddesi geçici md.1dir. Bu maddede KİT'lerde görevli memurların özlük haklarına bir hâle gelmemek kayıt ve şartıyla ve ilgililerin kendi istekleri üzerine sözleşmeli personel statüsüne geçmeleri bir bakıma emredilmektedir. Böyle bir geçişin son vadesi 31.12.1988 olmaktadır. Bu arada emeklilik, istifa ve ölüm gibi nedenlerle boşalan memur kadroları tamamen ve otomatikman iptal edilmiştir.

Patronun vurduğu yerde gül biter!

■ İşvereni tarafından tokatlandığı için tazminat talebinde bulunan bir işçinin isteği reddedildi

(Haberi No: 9. Dö: 0'dü)

Patronun vurduğu yerde gül biter!

ANKARA, (A.A.)- Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, "fesih sırasında" işverenin işçiyi tokatlamasının kötü niyetini göstermeyeceğine karar verdi. Zargun Turizm İşletmeciliği İnşaat ve Ticaret A.Ş.'de çalışan bir işçi tokatlandığı iddiasıyla mahkemeye başvurdu. İşçi, mahkemede kötü niyet ve manevî tazminat ile boşa geçen günlerin karşılığının ödetilmesini istemişti.

Istanbul 8. İş Mahkeme-

si'nde görülen dâvada işçi haklı bulunarak, işverenin kötü niyet tazminatı ödemesine karar verildi.

İşveren bunun üzerine Yargıtay'a başvurarak, kararı temyiz etti. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, yaptığı inceleme sonunda işverenin işçiyi tokatlamasının kötü niyetini göstermeyeceği kararına vardı. 9. Hukuk Dairesi'nin kararı şöyle:

"Fesih sırasında işverenin dâvacıya tokat atması ve o sırada cereyan eden diğer olav-

lar, kötü niyeti göstermez Olayda kötü niyeti oluşturan başka bir husus da mevcut değildir.

Bu durumda dâvacı, ihbar tazminatına hak kazanırsa da ihbar tazminatının dışında ve onun iki katı tutarında kötü niyet tazminatı alamaz. Mahkemenin gerekçe dahi göstermeden kötü niyet tazminatına hükmetmesi doğru değildir."

Toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında hizmet akdiyle çalışan personelin, ücretleri yeniden belirleniyor. Yüksek Planlama Kurulunca ücret tavanlarının artırılması halinde, artış, sözleşmeli personele seyyanen değil, bu personelin başarı, liyakat ve kıdemi dikkate alınmak suretiyle değişik oranlarda uygulanmaktadır.

Kısacası; 18 daimi ve 1 ek ve 1 de geçici madde içeren bu 308 Sayılı KHK bir bakıma Sözleşmeli Personel Temel İlkeler Kanunu gibi bir durum arz etmektedir. Artık KİT'lerde bu yıl sonu itibarıyla memur diye birşey kalmamakta, tarihe karışmak-

tadır. Ortada yalnız sözleşmeli yapılan personel ve işçiler kalmaktadır. Bu ikisi arasında denge, sözleşmeli personel lehine olmak üzere bozulmuştur. Zira ücretle ve diğer özendirici tedbirlerle ilgili hükümler bunun açık bir göstergesidir. Ayrıca hükümet böyle bir politikayla KİT'lerde yetkisi sendika tesbitinde öngörülen % 10 ve % 50 barajını da bir hayli yükseltmiş olmaktadır. Zira sözleşmeli personel sayıya dahil ediliyor ama diğer yandan sendikali olamıyor, işçi sayılmıyor. Bu iş hayatının temel ilkelerine ters bir durumdur. Bekle ve gör demekten başka çıkar yol yoktur.

SENDİKALARIMIZDAN HABERLER

ÖZ GIDA-İŞ SENDİKASI

Yem Sanayii Türk A.Ş. ve EBK İşçisinin Yüzü Gülerken,

14 BİN ÖZGIDA-İŞ'Lİ ADINA MÜCADELE SÜRÜYOR

12 Eylül sonrasının en ileri haklarını kapsamaları nedeniyle kamuoyunda "süper sözleşmeler olarak adlandırılan Yem Sanayii Türk A.Ş. ve EBK toplu iş sözleşmelerinin ardından, 14 bin ÖZ Gıda-İş'linin daha yüzünün gülmesi için yoğun çalışmalar devam ediyor.

a) Türkiye Gıda Sanayii İşverenleri Sendikası üyesi, aralarında ÜLKER Grubuna bağlı işyerleri ile Turyağ'ın da bulunduğu 19 işyerinde, yaklaşık 6 bin işçi adına yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması nedeniyle resmi arabulucuya gidilmektedir.

b) Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu (TSEK) Genel Müdürlüğü ve bağlı 40 fabrikada çalışan 1500 Öz Gıda-İş'li adına,

Ünilever—İş (Vita, Sana) yağ fabrikaları ile Lever-İş (Revard, Rek-

sona, Lüks) sabun fabrikalarında çalışan 1500 Öz Gıda İş'li adına,

Ayrıca, ülke genelinde çeşitli un, yem, yağ ve ekmek fabrikalarında çalışan 5 bini aşkın Öz Gıda-İş'li adına yürütülen mücadele en sağlıklı ve demokratik yöntemlerle devam etmektedir.

Önce işyerlerinde anket formları yoluyla bütün işçilerin talep ve beklentileri belirlenip, oluşturulan 'tis

taslak komasyonları' eliyle taslak haline getirilip, belirli bir plan dahilinde temsilcilerin de katılımıyla devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmeleri konusunda Genel Teşkilatlanma Sekreteri Agah Kafkas "Liçbir işyerimizde toplu iş sözleşmesi komisyonlarının, dolayısıyla üyelerimizin kabul etmediği bir toplu iş sözleşmesi imzalanmayacaktır,, yapılabileceğın en iyisi yapılacaktır." dedi.

12 Eylül Sonrası Gıda İşkolunun En Uzun Grevi..

LEZZO GREVİ BAŞARIYLA SÜRÜYOR

İstanbul'da kurulu Atom Kimya Sanayii A.Ş'ne bağlı Lezzo işyerinde 65 işçi adına Sendikamızca (Öz Gıda-İş), sürdürülen ve yaklaşık 4 ay süren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işverenin katı tutumu nedeniyle sonuca varılamaması üzerine 5 KASım 1987 günü başlatılan grev, başarıyla devam ediyor.

14 yıllık işçilerin d ahi ortalama 50 bin TL. ücret aldığı işyerinde mevzuatın, hava koşullarının ve hayat koşullarının dayanılmazlığına rağmen grevimiz başarıyla sürüyor...

ÖZ DEMİR-İŞ SENDİKASI

EK ZAM KONUSUNDA BÜYÜK BAŞARI

Son ekonomik gelişmeler karşısında gerileyen ücretlerde iyileştirme amacıyla işyerleri bazında sürdürülen ek zam girişimleri meyvesini vermeye başladı.

Toplu iş sözleşme müzakereleri ve teşkilatlanma konusunda yoğun bir çalışma temposu içerisinde bulunan Öz Demir-İş Sendikası Genel Sekreteri Mustafa ATLI, dergimize şu bilgileri verdi.

"Sendikamız 1987 yılının son aylarında meydana gelen enflasyon ve ilgili SSK tavanının yükselmesiyle işçi ücretlerinde meydana gelen Ek-Zam/İkramiye istedi. Bu teklif üzerine yapılan görüşmelerde aşağıdaki işyerlerinde Ek-Zam/İkramiye alındı.

Öz Demir-İş Genel Teşkilatlanma Sekreteri Mustafa ATLI

1. ÖZGÜMÜŞ DÖKÜM SANAYİ A.Ş. / ADANA
2. KUŞ MAKİNA A.Ş. / İSTANBUL
3. PARÇA SANAYİ A.Ş. / İZMİR
4. TELKOM A.Ş. / İZMİR
5. RAS ELEKT. A.Ş. / İZMİR
6. E.C.İ. A.Ş. / İZMİR
7. SİMÇELİK A.Ş. / İSTANBUL
8. FERTAŞ HADD. A.Ş. / İSTANBUL
9. TERME METAL SANAYİ A.Ş. / SAMSUN
10. KIZILIRMAK DÖKÜM SANAYİ A.Ş. / ÇORUM
11. FEN-İŞ ALİMİNYUM A.Ş. / GEBZE
12. NASA ÇELİK HASIR A.Ş. / MANİSA
13. AFA A.Ş. / İZMİR
14. PARTEKS A.Ş. / İZMİR
15. ÜNİVERSAL A.Ş. / İZMİR
16. ERTURLAR MAKİNA SANAYİ A.Ş. / GEBZE

% 10 Zam (Ek)

% 25 Zam (Ek)

% 30 Zam (Ek)

% 15 Zam (Ek)

% 15 Zam (Ek)

% 15 Zam (Ek)

15.000- TL/Ay Ek Zam

10.000- TL/Ay Ek Zam

% 15-20 Ek Zam

15.000- TL/Ay Ek Zam

1 Maaş İkramiye

75.000- TL İkramiye

1 Maaş İkramiye

1 Maaş İkramiye

1 Maaş İkramiye

1 Maaş İkramiye

Gerkonsan ve Değirmen Makina San. A.Ş. işyerlerinde T.İ.S. sonuçlandı. Gerkonsan A.Ş.'nde % 70-120 arasında değişen ücret zammı ile 4 maaş ikramiye alındı. Sosyal yardımlar % 200 arttırıldı.

Değirmen Makina'da 5.000 x 2 TL ücret zammı alındı. Sosyal Yardımlar % 300 arttırıldı.

Sayfa 27'den devam

Yiğit Lezzo işçisi; "Sonuna kadar kararlıyız, azimliyiz, başaracağız. Çünkü, kaybedecek neyimiz var ki?" diyor.

YENİ KATILAN İŞYERLERİ

1. Doğu YAğ Fabrikası A.Ş. Erzurum.
2. Besaş A.Ş. Bursa
3. Oral Et Kombinasi Erzurum
4. Çukurova Gıda Sanayii İzmir
5. Cihanbeyli Tuz Sanayii A.Ş. Cihanbeyli
6. Doğan Erdil Yağ Fab. Elazığ
7. Ayşe Hasoğlu ve Ort. (Coca) Dağıtım Deposu Kayseri

YETKİ BELGESİ İSTENEN İŞYERLERİ

1. Orçay ORtaköy Çay San.'ce Tic. A.Ş. Rize

SENDİKAMIZA KATILAN İŞYERLERİ

1. ÇINKUR A.Ş. / KAYSERİ
2. SEBAT MAKİNA SANAYİ A.Ş. / KAYSERİ
3. AYES A.Ş. / ISPARTA
4. ATMACA MAKİNA SANAYİ A.Ş. / ANKARA
5. AYTEMİZLER MAKİNA SANAYİ LTD. ŞTİ. / ANKARA
6. AYBAKAR A.Ş. / ANKARA
7. PERSAN A.Ş. / İZMİR
8. ÇELKAP A.Ş. / İZMİR
9. AZMED HADDECİLİK SANAYİ A.Ş. / KARABÜK
10. GÜVEN DEMİR ÇELİK A.Ş. / KARABÜK
11. ÇELSANTAŞ A.Ş. / KARABÜK
12. ÇIKRIKÇIOĞLU A.Ş. / KARABÜK
13. YEŞİLYURT DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş. / KARABÜK
14. ÇAĞ ÇELİK HADDECİLİK SANAYİ A.Ş. / KARABÜK
15. MUSTAFA SAKA VE VARİSLERİ / KARABÜK

T.İ. SÖZLEŞMESİ DEVAM EDEN İŞYERLERİ:

- ÇAYIROVA DEMİR ÇEKME A.Ş. / GEBZE
- SİGMA DÖKÜM A.Ş. / GEBZE
- AYEŞ A.Ş. / ISPARTA
- AYTEMİZLER MAKİNA SANAYİ LTD. ŞTİ. / ANKARA
- ALTINTAŞ A.Ş. / ANKARA
- T.M.O. ATELYELER MÜDÜRLÜĞÜ / ANKARA

ÖZ AĞAÇ-İŞ SENDİKASI

12 Eylül Sonrasının En Uzun Grevi Bir Yılını Doldurdu

GREVİMİZ ONURUMUZDUR

Kocaeli Mobilya Grevi Biliyor Mu?

13 Mart 1987 tarihinde başlayan ve yaklaşık bir yıldır başarıyla sürdürülen Kocaeli Mobilya Grevinin Kocaeli Valisi İhsan Dede'nin çabaları sonucu taraflar tekrar bir araya geldi.

Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı Abidin Özkaraarslan "Grevin başlangıcından bugüne Kocaeli Valiliği, Emniyet Müdürlüğü, Kolordu Komutanlığı, Jandarma Alay Komutanlığı, ile Siyasal Parti Teşkilatları ve yerel basın nezdinde her fırsatta belgelerle Yiğit Kocaeli Mobilya İşçisinin haklılığını ve maduriyetini dile getirdik. Ancak, maalesef eşitlikten uzak mevcut çalışma yasaları hak aramanın yollarını tıkamıştır. Biz milli servetin zarar görmesini istemeyiz, fakat çaremiz tükenmiştir." dedi. Tarafların iyiniyet içerisinde çözüm aramasının kaçınılmaz olduğunu, işçinin mağduriyetine en kısa zamanda son ve-

rilmesi gerektiğini de belirten Özkaraarslan sözlerini şöyle tamamladı: "Kanuni haklarımızı sonuna kadar kul-

lanmaya kararlıyız. Ancak, sıkıntının bu noktaya gelmesi en çok bizleri üzmetedir."

HİZMET-İŞ SENDİKASI

HİZMET - İŞ SENDİKASI 13 BİN ÜYESİ ADINA TOPLU PAZARLIK MASASINDA

Başta Bursa, İzmir, Ş. Urfa, Burdur, Adıyaman, Yozgat, Manisa Belediyeleri olmak üzere yaklaşık 80 belediyede 13.000 işçi adına Toplu İş Sözleşmesi bağıt-

lamak üzere çalışmalar devam ediyor.

Bazı Belediyelerde TİS müzakereleri devam ederken, bazı Belediyelerde ise Belediye-İş

sendikasıncaya yetki tespitlerine itiraz edildiği için TİS Müzakerelerine devam edilememektedir. Bazı küçük belediyelerde ise TİS'ler imzalanmıştır.

KONYA BELEDİYESİNDE ZAFER HİZMET-İŞİ'İN

Yaklaşık 3000 işçinin çalıştığı Konya Büyükşehir Belediyesinde uzun zamandır faaliyetlerini devam ettiren Hizmet-İş sendikası, geçtiğimiz günlerde Belediye-İş sendikası tarafından toplu istifalar başlatılmış ve 28 günde 3000 (üçbin) işçinin yüzde altmışbeşi Belediye-İş'ten istifa ederek, Hizmet-İş'e üye olmuşlardır. 1988 yılında akdedilecek İşletme Toplu İş Sözleşmesinde Hizmet-İş sendikası taraf sendika olmak için gerekli çoğunluğu fazlasıyla sağlamış bulunmaktadır.

Konya'da Belediye-İş Sendikası'ndan istifa edip Hizmet-İş Sendikasına üye olan Büyükşehir Belediyesi işçilerinden bir grup.

M.K.E. Ağaç Sanayii Ürünlerinde

YETKİ ÖZ AĞAÇ-İŞ'İN

Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı Abidin Ozkaraaslan: "Mücadelemiz ekmeğe mücadelesi, amacımız barış, huzur ve güvendir."

MKE Ağaç Sanayii Ürünleri Fabrikası işyerinde yaklaşık 400 işçiyi ilgilendiren yetki uyuşmazlığı 29 Aralık 1987 tarihli mahkeme kararıyla Öz Ağaç-İş lehine sonuçlanmıştır.

1986 Aralık ayından bu yana Türkiye Ağaç-İş Sendikası ile Öz Ağaç-İş Sendikası arasında sürmekte olan sendikal mücadele böylece Öz Ağaç-İş'in başarısıyla sonuçlanmış bulunmaktadır. Mahkemece yetkili sendika olarak kendi sendikalarının tespit edilmesi üzerine bir açıklama yapan Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı Abidin Ozkaraaslan "Öncelikle yigit MKE Ağaç Sanayii Ürünleri Fabrikası işçilerini tebrik ederim, zira başarı onlarındır dedi."

Hakkın ve hakının her zaman galip geleceğinin, adaletin tecellisinin bir kez daha görüldüğünü belirten Ozkaraaslan açıklamasına şöyle devam etti: Üzülerek belirtmek isterim ki, rakip sendika dürüstlikle bağdaşmayacak bütün yolları denedi hatta zamanın uzamasını asılsız beyanlarıyla basını ve kamuoyunu da yanıltmak istedi. Bu tutarsız tavırlarla mahkeme heyeti karşısında dahi komik duruma düşüldü. Yalan dolanla bir yere varılmayacağı bir kez daha ortaya çıktı.

İşin en üçüncü yanı ise Öz Ağaç-İş Sendikası'na geçtiği için MKE işçisinin Toplu İş Sözleşmesi geciktirilmek suretiyle cezalandırılmak istenmiştir. Bu arada Türkiye Ağaç-İş Sendikası, kendi üyesi olan iyi niyetli işçileri de aldatmıştır. Yigit MKE işçisi gelişmeleri ibretle izlemektedir. Dolayısıyla Ozkaraaslan sözlerini şöyle bitirdi: "Şimdi bizim tek arzumuz yigit, çileli, MKE işçisinin yüzünü güldürmektir. İnşallah, bundan sonra bu işyerimizde Öz Ağaç-İş'li olmanın onuruyla, işçi kardeşlerimiz arasında barış, kardeşlik ve huzur hakim olacaktır. Bu samimi havayı gözelemeye artık kimsenin gücü yetmeyecektir."

HİZMET-İŞ SENDİKASI ADIYAMAN ŞUBESİ AÇILDI

Geçtiğimiz günlerde kuruluş çalışmalarını tamamlayarak resmen açılan Hizmet-İş sendikası Adıyaman şubesinde;

Şube Başkanlığına Aziz BAKIR getirilirken, şube yönetim kurulu şu üyelere oluştu:

1. Mehmet ARSLAN
2. Kemal ÖNER
3. S. Vakkas MERMER
4. Hüseyin CANLI

Hizmet-İş Sendikası Adıyaman Şubesi Adresi:

Atatürk Cad. Taştı İşhanı
No: 55 ADIYAMAN

ÖZ-İPLİK-İŞ SENDİKASI

ÖZ-İPLİK-İŞ SENDİKASI TEKSTİL İŞÇİLERİNİN UMUDU HALİNE GELDİ

Öz-İplik-İş sendikasında son günlerde özellikle örgütlenme çalışmalarına hız verildi. Büyük fedakarlıklarla sürdürülen bu çalışmalar sonunda çok önemli mesafeler kaydedildi.

Bütünü, İzmirli emekçilerin dikkat ve ilgiyle izlediği Tarih İplik Fabrikasında Öz-İplik-İş'e Teksif arasında süren yetki mücadelesi nihayet neticelendi ve yetki Öz-İplik-İş Sendikasına çıktı. Bu çetin mücadeleden yenik düşen ve neticeyi hazmedemeyen Teksif bir yandan mahkemeye başvururken bir yandan da aslı olmayan propagandalarla yenilgisine mazeret arıyor. Yetkinin Öz-İplik-İş Sendikasına çıkması üzerine Teksif saflarında büyük bir çözüme görülüyor. Yüzlerce işçi Öz-İplik-İş sendikasına üye olmaya başladı.

Bu arada Öz-İplik-İş Sendikası ülke genelinde sürdürdüğü örgütlenme çalışmalarını büyük hamleler yaptı ve 5.000 civarında yeni üye kazandı.

Malatya'da kurulu bulunan Güntaş İplik Fabrikasının işçilerinin tamamı Öz-İplik-İş'e üye olurken İzmir'de kurulu bulunan Ege Sökteks Tekstil Sanayii, Ege Sökteks Tekstil Sanayii, Ege Tekstil Sanayii ve Ticaret AŞ ile Ali Sertdemir, Halleleri Koll.Şti.'inde çalışan işçiler topluca Öz-İplik-İş Sendikasına kaydoldular. Güntaş İplik Fabrikasında Öz-İplik-İş'e çıkan yetkiye birtakım üyesi olmadığı halde Türk Mensucat Sendikası itiraz ederek mahkemeye başvururken Ege Sökteks'in yetkisine yine birtakım üyesi bulunmadığı halde Teksif ve işveren itiraz ederek mahkemeye başvurdular. Ali Sertdemir ve ha-

lefleri Koll.Şti. için ise yetki talebinde bulunuldu.

G.Antep'te kurulu bulunan Okan Tekstil ve Sanayi ve Ticaret AŞ.'de çalışan işçiler de Öz-İplik-İş'e üye oldular. Yetkisi Öz-İplik-İş'e çıkan bu işyerinde de hem işveren hem de Teksif mahkemeye başvurarak itiraz ettiler. Bunlardan başka G.Antep'te Akkoza Mensucat Sanayii, Gülteks Boyahanesi ve Testaş Tekstil San. Tic. AŞ. çalışanları da topluca Öz-İplik-İş'e geçtiler. Her üç işyeri içinde Bakanlıktan yetki talebinde bulunuldu.

Adana'da ise Akdeniz Tekstil San. AŞ'de çalışan işçilerle Küçüköğde İplik Tesislerinde çalışan işçilerin tamamına yakın bir kısmı Öz-İplik-İş Sendikasına üye oldular.

Bu arada Manisa'nın Salihli ilçesinde kurulu bulunan Salihli Tekstil Sanayii

AŞ'nde çalışan ve daha önce Teksif Sendikasına üye olan yaklaşık 500 işçi de Öz-İplik-İş Sendikasına üye oldu. /

Yine İstanbul'da kurulu bulunan Seçkin Etek San. Tic. AŞ. çalışanları, Life Tekstil San. Tic. AŞ. çalışanları toplu halde Öz-İplik-İş'e üye olmuşlardır. Her iki işyeri için de yetki tespit aşamasına gelirken Öz-İplik-İş'e yeni ve topluca katılan İstanbul'da kurulu işyerlerinden Altın Etyaf Fabrikası ve Yıldırım Tekstil San. Tic. AŞ'de kesin yetki alınmıştır.

Bu arada Manisa/Kula'da kurulu Ahmet İmamoğlu İplik Fabrikası için yetki alınmış, İstanbul'da kurulu Yıldız Keçecilik ve San. Tic. AŞ'de 3 dönem toplu iş sözleşmesi için Bakanlıktan yetki tespiti istenmiştir. Yine İstanbul'da kurulu bulunan Bebe-Pan işyerinde ise toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Öz İplik-İş Sendikasına üye olan Güntaş İplik Fabrikasından (Malatya) bir grup işçi

ÖZ-İPLİK-İŞ SENDİKASI BURSA ŞUBESİNİN GENEL KURULU YAPILDI.

Öz-İplik-İş Sendikası Bursa Şubasının Genel Kurul 4 Ekim Pazar günü Efes Düğün Salonunda yapıldı. bursalı üyelerimiz, delegelerin ve misafirlerin katıldığı genel kurul canlı ve ç oşkulu bir hava içinde geçti.

Genel Kurula Öz-İplik-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet Er, eski genel Sekreter Halli Akçay, Genel Mali Sekreter (Şimdi Genel sekreter) Yusuf Engin Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Vakkas

Söylemez ve Genel Eğitim Sekreteri Hasan Akpınar'la Marmara bölgesindeki şubelerin temsilcileri katıldılar.

Misafirler arasında Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Necati Çelik Genel Eğitim Sekreteri Salim Uslu, Özdemir-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet Aras ve çeşitli partilerin Bursa il ve ilçe temsilcileri de vardı.

Yusuf Engin başkanlığında oluşturulan divan ilk sözü açılış ve yoklama yapmak üzere Şube Başkanı Feridun Yaman'a verdi. Genel Başkan Mehmet Er'in ve başta Hak-İş Konfederasyonu Başkanı Necati Çelik Olmaz üzere Salim Uslu ve Mehmet Aras'ın konuşmaların-

dan sonra diğer misafirler de birer konuşma yaptılar. Çalışma hayatının sorunlarının dile getirildiği konuşmalar özellikle işçiler tarafından ilgi ve dikkatle dinlendi.

Seçimler Öz-İplik-İş camiasında gelecek haline gelen ciddiyet ve sorumluluk duygusu içinde geçti. Feridun Yaman'ın tek liste halinde katıldığı seçimlerden sonra şube yönetimine aşağıdaki arkadaşlarımız seçildi:

Feridun ..... Şube Başkanı
Şükrü Özbağ .. Şube Başkan Vekili
Hüseyin Besler ..... Şube Sekreteri
Hasan Şentürk Şube Teş. Sekreteri
İbrahim Gonca Şube Eğitim Sekreteri

EK ZAM, ZİRVE, EYLEM DERKEN

Geçen sayıdaki yazımızda çalışma hayatının gittikçe renkli ve çok sesli olmaya başladığını belirtmiştim. Gerçekten o günden bugüne çalışma hayatı daha da canlandı ve yeni gelişmeler birbirini izledi.

Bu gelişmelerden üç'ü var ki, özellikle üzerinde durmadan geçmek mümkün değil; Ek zam, işçi zivresi ve eylem kararları.

Bilindiği gibi Hükümetin başı 1987 yılı başında Enflasyonla ilgili tesbitlerde blunmuş. Partisinin 21 Şubat 1988'deki Manisa kongresinde de söylediği gibi enflasyonun üzerinde zam verilmesi için talimatlar (!) vermişti. Bir Başbakan, vevkvi en büyük işveren sıfatıyla da olsa; hayali enflasyon tesbitleri ve zam talimatlarıyla, demokratik bir müessese olan toplu pazarlığa müdahale edebilme hakkını kendinde nasıl bulmaktadır? Bunun üzerinde durmayacağız. Ancak, enflasyonun % 25'lerde tesbit edilmiş, buna mukabil % 30-35'lerde seyreden ücret zamları, 1987 yılında gerçekleşen enflasyonun en iyimser ifade ile % 30 daha gerisinde kalmıştır. Üstüne üstlük bir de süper emeklilikten doğan prim artışı da işin tuzu biberi olmuştur.

İşte, 1987 yılındaki bu ekonomik çarpıklık HAK-İŞ'i ek zam istemeye zorladı.

Yoksulluk, bölük pörçüklük, temsil zaafiyeti, açmazlar, boşluklar, günbe gün geriye gidiş... bu kara tablo çalışma hayatındaki sıkıntıların ana başlıkları...

Örgütsel menfaatleri geri plana alan HAK-İŞ, tarihi sorumluluklarının bilinci içerisinde ve beklenmedik bir anda TÜRK-İŞ'e çağrı yaparak ortak hareket öneriyor.

Önce "muhabatımız degilsiniz" diyen TÜRK-İŞ yönetimi artan kamuoyu baskısı ve tabanın direktmesi sonucu HAK-İŞ'le bir araya gelmek zorunda kalıyor.

9 Kasım 1987 tarihi bir gün ve tarihi bir fırsat! yarım, günlük bir mesai ve uzunca bir tartışmadan sonra, alınan kararların deklare edildiği bir bildiri.

29 Kasım seçimleri olmuş, Türk-İş başlattığı kampanyada halka yenik düşmüş, bunun şaşkınlığı içerisinde Hükümetle sağır diyalog arayışları içinde... Hak-İş, sesini daha da yükselterek ek zam

talebinde ısrar ederken, Türk-İş duyarsız hatta ek zamma karşı olduğunu açıklıyor. Ek zamma formül arayışları sürerken 5 Şubat 1988 de TİSK ve Kamu İşveren sendikaları kendilerince "baba (!)" edasıyla ek zammı açıklıyorlar... Kamuoyunda şaşkınlık... Kim bunlar? Hükümet mi, Bakan mı? hangi yetki ile ve hangi hakla ve de tek tarafı bir kararla açıklama yaptılar? Çalışma Bakanı herhalde 47 yıllık ömründe böylesi bir vefasızlığı ilk kez tanımıştır. Bilmezki patronda herşey paradır "vefa" ne gezer!

Türk-İş, her zamanki gibi tutarsız, silik ve teslimiyetçi politik koleksiyonuna yeni örnekler hazırlıyor. Önce Hak-İş'le imzaladığı ortak bildiri yok saydığını açıklıyor. Ardından karşı çıktığı ek zammın ateşli savunucusu olup eylem kararları olarak öfkesini(!) ortaya koyuyor. Hem de öfke Mayıs sonuna sarkan, savsaklamaya, umutları söndürmeye ve uyutmaya yönelik bir öfke!

Ek zam konusunda Hak-İş'in tavrı çok net. Ek zam bizim talebimizdir. Ama bu ek zam istediğimiz şekilde değil, ücrete giydirilmeyen bir ödeme haksızlığı ilânihaye devam ettirecek sadaka niteliğindedir. Hak-İş'in ne yapacağı kamu oyuna bir bildiriyle net olarak duyuruldu.

Eylem konusuna gelince, Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısı hayli ilginç geçti. En çok eylem isteyenler eylem gerekçelerini açıklarken-İşçinin yoksulluğu, yasal çıkmazlardan değil, kendi açmazlarından bahsediyorlardı. İlginçtir ki, kendi iç sorunları en fazla olanlar ve de Hak-İş'deki rakip sendikalarla yeni demokratik rekabete tahamül edemeyenler daha ateşli eylemcilerdi.

İşçinin birliğini bozucu hertürlü hareket'ten kaçınacağını belirten Hak-İş "gün bugündür" derken akıl sahipleri haklı olarak Türk-İş'e soruyorlar:

Dün karşı çıktığımız ek zammı bugün hangi yüzle savunuyor ve hangi mantıkla eylem gerekçesi sayıyorsunuz?

Biz tüm olumsuzluklara rağmen yemek boykotları, yasal Grevler ve açlık Grevleri yaparken, 7 senedir aklınız başınıza yeni mi geldi?

Salim Uslu

Şimdi Türk
İşçisi
Soruyor:

İMZASINA SAHİP ÇIKAMAYAN ALİNERİNE NASIL SAHİP ÇIKACAK?

Türk çalışma hayatının içerisinde bulunduğu çıkmazların aşılması konusunda, Hak-İş'in işçinin birliğini sağlama ve sonuca ulaşma amacıyla Türk-İş'e yönelik ısrarlı çağrılarına zoraki karşılık verme durumunda kalan Türk-İş yönetimi; alınan kararları, diğer bir ifadeyle attıkları imzaları yok saydılar.

Dün her fırsatta Hak-İş'i bölücülükle suçlayanların gerçek yüzleri böylece ortaya çıkmış oldu.

Yayın organımızın yaptığı geniş kamuoyu yoklamasıyla ortaya çıkan sonuç; Türk-İş ile Hak-İş arasında gerçekleşen 9 Kasım işçi zirvesi aleyhine tek cevap dahi yok. Tebrik ve övgüyle karşılanıyor ve Hak-İş'in tarihi başarısı olarak niteleniyor...

Başta Türk-İş'e bağlı olan işçiler olmak üzere, şimdi Türk İşçisi soruyor:
**İMZASINA SAHİP ÇIKAMAYAN
ALİNERİNE NASIL SAHİP ÇIKACAK?**

YOKLUK VE SEFALET İÇERİSİNDE İNLEYEN DAYANILMAZ SORUNLARINA ÇÖZÜM BEKLEYEN YİĞİT İŞÇİMİZ, BU BELGENİN SAHİBİNİ ARIYOR!..

Türk-İş

haber
bülteni

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Basın Burosu 33 31 25 29

10 KASIM 1987

TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ ORTAK ACIKLAMAYI YAPTI.

İŞÇİ HAK ve ÖZGÜRLÜKLERİYLE DEMOKRASİ ÖNÜNDEKİ DİĞER ENGELLERİN AŞILMASI İÇİN SÜREKLİ GÖRÜŞ ALIŞ-VERİŞİNDE BULUNULACAK....

TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ Konfederasyonlarının Yönetim Kurulları, 9 Kasım Pazartesi günü yaptıkları ortak toplantı sonucunu bir bildiri ile açıkladılar.

İşçi hak ve özgürlükleriyle demokrasi önündeki diğer engellerin bertaraf edilmesi yolunda, her iki konfederasyonun sürekli görüş alış-verişinde bulunacağı ve seçim sonrasında oluşacak parlamento ve Hükümet nezdinde ortak tavır belirleneceği açıklanan bildiri şöyle:

"TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ Konfederasyonları Yönetim Kurulu Üyeleri, HAK-İŞ'in çağrısı üzerine 9 Kasım Pazartesi günü bir araya gelmişlerdir.

Her iki Konfederasyon, başta 1982 Anayasası olmak üzere, çalışma hayatını ilgilendiren yasaların, işçi hak ve özgürlüklerini büyük ölçüde kısıtladığı konusunda tam bir görüşbirliği içindedirler.

Anayasa ve yasalardan kaynaklanan sıkıntılara ek olarak, siyasal iktidarın ekonomik ve sosyal politikasının da sürekli şekilde işçi hakları ve sendikal özgürlükler aleyhine işlediği, çalışma barışı ile sosyal barışın giderek tehlikeli bir noktaya sürüklendiği görüşü her iki Konfederasyonca paylaşılmaktadır.

29 Kasım tarihinde yapılacak genel seçimler sonrasında, yeniden oluşacak parlamento ve Hükümet nezdinde hür sendikacılık hareketi önündeki engellerle, demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla işlenmesini engelleyen yapının aşılması için ortak bir tavır izlenmesi, karşılıklı görüş alış-verişiyle dayanışma ilkelerinin müştereken tesbit edilmesi kararlaştırılmıştır.

Kamuoymuna saygı ile duyurulur."